

Slikta ziņa

Izstāde varēja būt labāk apmeklēta

Starptautiskā investīciju foruma "Latgale – Eiropas Savienības Austrumu vārti" ietvaros 21. septembrī notikusi Latgales uzņēmēju izstāde Daugavpils olimpiskajā centrā saņēmusi neviennozīmīgu vērtējumu no diviem Balvu uzņēmumiem, kas tajā piedalījās. Ja SIA "Eco fabrika" direktors Guntars Šults atzīst, ka viņa vadītajam uzņēmumam šī izstāde bija ļoti produktīva, jo nodibināti daudzi kontakti un saņemti jauni pasūtījumi, a/s "Balvu maiznieks" valdes locekle Nīna Barsukova neslēpj vilšanos par organizatoriskām nebūšanām. "Salīdzinot ar Rēzeknē notikušajām izstādēm, šī bija sliktāk organizēta. Ņemot vērā, ka Daugavpils ir liela pilsēta, apmeklētāju bija maz. Iespējams, pietrūka informācijas, varbūt bija neveiksmīgi izvēlētas izstādes dienas – ceturtdiena, piekdiena," spriež N. Barsukova.

Interesanta ziņa

Skatāmas profesionāļu darinātas lelles

Balvu Novada muzejā līdz novembra sākumam būs skatāma Ditas Bēniņas vadītās darbnīcas "Radošais dārzs" izstāde, kurā muzeja apmeklētāji varēs aplūkot ne tikai interesantas un savdabīgas profesionāļu mākslinieku darinātas lelles, bet arī D. Bēniņas savulaik Latvijas Nacionālā teātra izrādēm izgatavoto leļļu fotogrāfijas. Dita Bēniņa ir Latvijas Amatnieku kameras biedre. Viņas lelles un tekstila interjera priekšmeti piedalījušies starptautiskās tekstila un autorleļļu izstādēs.

Nepalaid garām

Dodieties baudīt zelta rudeni Siguldā!

Balvu pensionāru biedrība ikvienam interesentam 2. oktobrī organizē ekskursiju uz Siguldu. Dalības maksa - 6 latī, pieteikties pa tālruniem 26328376, 64521837.

Pieņemšanā pie prezidenta. Balvu Valsts ģimnāzijas programmas "Iespējamā misija" skolotāja Līga Andersone (no kreisās), direktore Inese Paidere un direktores vietniece mācību darbā Ināra Konivale fotografējās kopā ar Latvijas Valsts prezidentu Andri Bērziņu.

Tiekas ar prezidentu

20. septembra pēcpusdienā Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Inese Paidere kopā ar programmas "Iespējamā misija" skolotāju Līgu Andersoni un viņas mentorī, vietnieci mācību darbā Ināru Konivale, piedalījās "Iespējamās misijas" patrona Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa organizētajā pieņemšanā Melngalvju namā, Rīgā.

"Iespējamās misijas" pedagogi ir augstskolu absolventi ar līdera dotībām, labiem akadēmiskajiem sasniegumiem, kuri, strādājot skolā, palīdz veidot pozitīvāku vidi, paaugstina skolēnu interesi un motivāciju mācīties. "Vizīte pie prezidenta man bija īpaša diena. Liels prieks, ka prezidents piekritis būt par programmas "Iespējamā misija" patronu un viņa kanceļejai šķita svarīgi izbrīvēt laiku, lai Bērziņa kungs varētu tikties ar mums un mūsu skolu pārstāvjiem klātienē. Ir ļoti patīkami apzināties, ka valsts augstākās amatpersonas ir ieinteresētas "Iespējamās misijas" darbībā un izrāda atbalstu jauno skolotāju entuziasmam," stāsta L. Andersone. Laikā, kad Līga vēl mācījās

Viņa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, viņa bija vizītē pie toreizējās Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas, bet pie Andra Bērziņa un Melngalvju namā skolotāja bija pirmoreiz. "Prezidentu gan pirms tam biju dzīvē redzējusi arī Latvijas vēsturnieku pirmajā kongresā 2011. gada rudenī," piebilst L. Andersone.

"Ir gandarījums un lepnums par šo iespēju. Oficiālā pieņemšanā pie Valsts prezidenta es biju pirmoreiz, bet šovasar redzēju viņu Bērzu baznīcā, kad prezidents viesojās Balvu novadā. Pirmo uz fotografēšanas izsauca Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas delegāciju, Balvu Valsts ģimnāziju – otro. Mēs aizvedām skolotāju Zigrīdu Lielbāržu un skolēnu gatavotu skolas simbolu - koka pūcīti - svečturi ar ierakstu "BVĢ", stāsta skolotāja I. Konivale. Pasākumā piedalījās "Iespējamās misijas" piektā iesaukuma skolotāji, dalībiskolu - izglītības iestāžu - direktori un mentorī, kā arī šīs programmas atbalstītāji. Tikšanās laikā uzstājās Ozolnieku vidusskolas direktore Klāra Stepanova, kura misijas skolotājus savā skolā uzņēma jau ceturto gadu pēc kārtas.

Z. Logina

Nākamajā adugunī

- **Meklē enerģiskus putras ēdājus**
Lauku dzīves aktualitātes
- **Sevi pieteic balvenietes**
Dziedošo ģimeņu šovs

Latvijas čempions - balvenietis.

11. lpp.

Iesvēta Balvu Bērnu un jauniešu centra direktori.

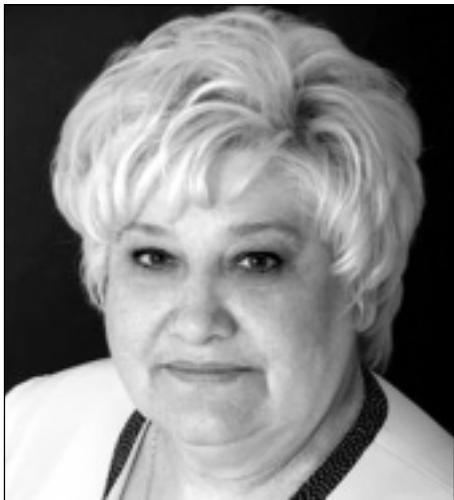
6. lpp.

Vai deputātiem un pašvaldību vadītājiem jāļauj apvienot vairākus amatus?

Viedokļi

Racionālais grauds – kvalitātē

INĀRA ŅIKUĻINA, Balvu novada domes priekšsēdētāja vietiece

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs rosinājis jautājumus par deputātu skaita samazināšanu un pasākumiem lēmējvaras un izpildvaras nodalīšanai pašvaldībās. Tādējādi VARAM top divi likumprojekti. Pirmais no tiem ir grozījumi likumā "Par pašvaldībām", kas paredz noteikt aizliegumus amatu savienošanā pašvaldības domes deputātiem, otrs - likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā", kas paredz deputātu skaita samazināšanu pašvaldību domēs.

Jautājums par lēmējvaras un izpildvaras nodalīšanu nav nekāds jaunums. Lēmēj-institūcijai ir savas funkcijas, bet izpild-institūcijai – savas. Pieredze rāda, ka tas, cik veiksmīgi sadarbojas šīs divas varas pašvaldībā, ir atkarīgs no daudziem apstākļiem. Galvenokārt tās ir personālijas – ar savu redzējumu, kompetenci, talantu, rakstura īpašībām, iedibinātām tradīcijām. Ja domes priekšsēdētājs var simtprocentīgi paļauties uz pašvaldības administrācijas vadītāju, tad saimnieciskie un organizatoriskie jautājumi kārtojas operatīvi un plānveidīgi. Tajā pašā laikā lēmēj-institūcijas vadītājs ir atbildīgs par notiekošo pašvaldības teritorijā, un šī atbildība liek viņam būt pastāvīgā nomodā par visiem jautājumiem, tajā skaitā arī par izpildvaras kompetences jautājumiem. Tāpēc, jo spēcīgāka ir lēmēj-institūcijas komanda jeb deputātu sastāvs, jo lietu kārtība ir labāka un darbs produktīvāks.

Iecere noteikt kādu konkrētu amatu sarakstu, kam nebūs tiesību kļūt par pašvaldību deputātiem, nav prātīga. Vēl vairāk - pat bīstama. Ar likumu tad tiks diskriminēti un izslēgti no līdzdalības pašvaldībai svarīgu jautājumu izlemšanā izglītoti, gudri, pieredzējuši cilvēki. Un šāda ideja tās realizācijas gadījumā būtiski noplicinās pašvaldību deputātu kvalitāti. Ar citādi labiem, bet mazāk profesionāliem cilvēkiem var daudz vieglāk

manipulēt (protams, ja tāda vēlme ir). Taisni tajā apstākļi, kad komanda ir vāja, slēpjas lielākas koruptīvo darbību iespējas.

Kāpēc lai nevarētu kandidēt, piemēram, skolas direktors, kultūras, sporta iestādes vadītājs, pansionāta vai slimnīcas vadītājs? Taču pašvaldības administrācijas darbinieki gan nedrīkstētu pildīt vienlaikus gan deputāta, gan izpildinstitūcijas speciālista pienākumus. Arī mūsu deputātu sastāvā bija gadījumi, kad speciālists, kurš pats gatavojis jautājumu domes sēdei, kā deputāts balso "pret". Tad sanāk tāda personības dalīšanās, un tas vairs nesekmē ne pieņemto lēmumu, ne to izpildes kvalitāti. Kaut gan būt par kandidātu arī šīs kategorijas cilvēkiem nedrīkstētu liegt. Lai pēc vēlēšanām viņam ir izvēles iespējas – kļūt par politiķi vai arī strādāt pašvaldības administrācijā.

Arī deputātu skaita samazināšana pašvaldībās nedrīkst būt pašmērķis. Nav Latvijā pētījumu par optimālu deputātu skaitu. Nenoliedzami – gradācijai jābūt. Nevar būt 13 – 15 deputāti skaitliski mazā novadīnā. Taču šim zemākajam sliekšnim ir jābūt tādam, lai normāli varētu funkcionēt komitejas, kurās tiek sagatavoti jautājumi domes sēdēm. Deputātu skaits domē tomēr ir otršķirīgs jautājums. Racionālais grauds slēpjas domnieku kvalitatīvajā sastāvā. Par to tad arī šobrīd sabiedrībā notiek spraiga domu apmaiņa. Bet tik un tā – visus punktus uz "i" saliks vēlētajš.

Deviņi amati, desmitais - bads

ALEKSANDRS PRIEDESLAIPA, Vecumu pagasta iedzīvotājs

Katrs amats darītājam godu dara, tomēr to nevar attiecināt gadījumos, kad deputāti vai pašvaldību vadītāji ieņem vairākus amatus, jo pozitīvs galarezultāts no vairāku amatu pienākumu pildīšanas nav sagaidāms. Vairums

deputātu nedomā par savstarpēju tikšanos ar iedzīvotājiem, viņu problēmu uzklaušāšanu un to atrisināšanu. Viņus vairāk nodarbina jautājums, cik liels būs kārtējais ikmēneša atalgojums, kā arī vēlme dienesta automašīnu izmantot personīgajām vajadzībām un ar to aizbraukt pie sievas. Savukārt cilvēki, kuri patiešām daudz strādā un cenšas, par padarīto darbu nereti saņem grašus. Arī es zinu kādu pašvaldības darbinieku, kurš ar dienesta automašīnu brauc uz Balviem, bet par iedzīvotāju problēmām, kas ir viens no viņa darba pienākumiem, maz interesējas.

Ir teiciens, ka cilvēkam, kuram ir deviņi amati, desmitais – bads. Šis raksturojums ir ļoti atbilstošs, ja runā par vairāku amatu apvienošanu. Ikvienam cilvēkam jāstrādā vienā darbā, veltot tam maksimālas pūles un ieinteresētību. Ir ļoti svarīgi, lai iedzīvotāji redz, ka deputāts patiešām strādā, nevis deldē krēslus vairākās darbavietās, turklāt viņam jābūt kompetentam par pagasta vai novada dzīves apstākļiem. Deputāta darbam jābūt arī redzamam, lai ikviens var izbaudīt panākumu

augļus. Dīemžēl tā nav. Šādu secinājums izdaru, pamatojoties uz personīgo pieredzi, jo jau sešus gadus bebra nodara postu mežam, meklēju palīdzību, bet to joprojām nevaru atrast. Kungi kārtu savas lietas, savukārt parastu cilvēku nostāda muļķa lomā. Pieļauju, ka ir arī patiešām zinoši deputāti, bet vairums no viņiem nereti aizņemti ar citām darīšanām, tādēļ aizņemties dēļ iedzīvotājiem nespēj neko palīdzēt vai, sliktākajā gadījumā, palīdzības sniegšana neietilpst viņu interešu lokā. Domāju, lasītāji piekritīs, ka darbā jābūt katru dienu, jo tad arī ir kārtība. Savukārt, apvienojot amatus, nav nedz kārtības, nedz arī darba kvalitātes.

Vēl viens svarīgs iemesls, kādēļ deputātiem un pašvaldību vadītājiem nedrīkst ļaut apvienot vairākus amatus, ir iespējama interešu konflikts. Ir pašsaprotami, ka vairums deputātu, kuri paralēli strādā arī citās iestādēs vai uzņēmumos, ar balsojumu palīdzību centīsies pieņemt sev un vadītājam iestādei izdevīgus lēmumus. Tāpat pašvaldībās deputātu skaitam noteikti jābūt mazākam.

Viedokļus uzklaušija S.Karavoičika un A.Ločmelis

Balvu novada domē

13.septembra sēdes lēmumi

Nosaka darba algas

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu vadītāju mēneša darba algas likmes ar šī gada 1.septembri: Balvu Valsts ģimnāzijas direktorei Inesei Paiderei - Ls 765; Balvu Amatniecības vidusskolas direktorei Sarmītei Cunskaī - Ls 695; Balvu pamatskolas direktorei Mārai Pimanovai - Ls 726; Bērzpils vidusskolas direktorei Ilonai Stepānei - Ls 553; Tilžas vidusskolas direktoram Voldemāram Čeksim - Ls 570; Briēzuciema pamatskolas direktorei Lidijai Ločmelei - Ls 492; Stacijas pamatskolas direktorei Rutai Bukšai - Ls 570; Tilžas internātpamatskolas direktorei Ilutai Bērzišai - Ls 653; Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" vadītājai Ivetai Barinskai - Ls 518; Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pīlādžītis" vadītājai Marijai Voikai - Ls 518; Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Ieviņa" vadītājai Lijai Bukovskai - Ls 440; Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādes vadītājai Intai Korlašai - Ls 418; Tilžas pirmsskolas izglītības iestādes vadītājai Vitai Belindževai - Ls 418, Balvu Mūzikas skolas direktoram Egonam Salmanim - Ls 559; Balvu Mākslas skolas direktorei Elitai Teilānei - Ls 536; Balvu Sporta skolas direktorei Ludmilai Beļikovai - Ls 668; Balvu Bērnū un jauniešu centra direktorei Olitai Losevai - Ls 460. Lēmums spēkā no šī gada 1.septembra līdz 2013.gada 31.augustam.

Sadala īpašumus

Deputāti atļāva atdalīt no Bērzkalnes pagasta nekustamā īpašuma "Zemītes" 9,1ha kopplatībā zemes vienību 1,5ha platībā. Atdalītajai zemes vienībai piešķīra nosaukumu "Ežmalas" un noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība. Paliekošajam zemes īpašumam "Zemītes" zemes lietošanas mērķi noteica – zemes, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Atļāva atdalīt no Vectilžas pagasta nekustamā īpašuma "Eglukalns" 75,70ha kopplatībā zemes vienību 24,30ha platībā, zemes vienību 9,80ha platībā un Lazdulejas pagasta zemes vienību 8ha platībā. Atdalītajām zemes vienībām piešķīra nosaukumu "Vīgarsalas". Atdalītajām zemes vienībām noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Paliekošajam zemes īpašumam "Eglukalns" noteica zemes lietošanas mērķi – zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

S.Karavoičika

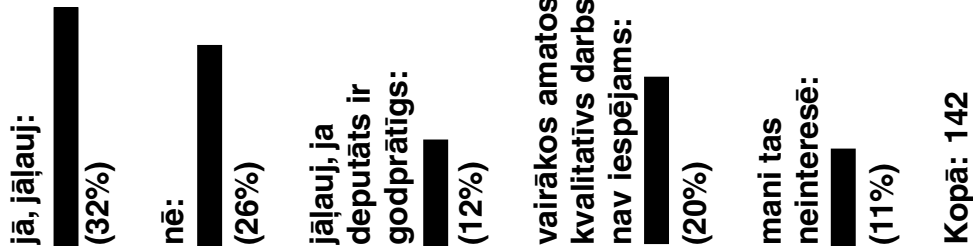
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai deputātiem un pašvaldību vadītājiem jāļauj apvienot vairākus amatus?

Pirmās rudens dienas gadatirgus Balvos

Rudens nāk sētiņā... Ko labu tas izaudzējis, ar ko iepriecina pašus saimniekus un ko var piedāvāt pircējiem - to ļaudis brauca vai gāja lūkot Balvos rīkotajā rudens gadatirgū. Tirgus placis un tam apkārtējās ielas bija pārbagātas ar preču daudzveidību. Laikraksta uzrunātie apmeklētāji gan atzinās, ka viņiem kārojies redzēt un iegādāties daudz vairāk pašražotās lauku produkcijas - sviestu, krējumu, pašceptu maizi, sieru, ko viņi nebija atraduši. Kāda Rīgas kundzīte, atbraukusi pasērst pie radniekiem, sev par pārsteigumu bija atklājusi, ka naskākie tirgotāji Balvos ieradusies no tuvākas vai tālākas apkārtnes. "Bet kur tad palikuši vietējie ar saviem ražojumiem?" viņa jautāja.

Lai nu kā, šis tomēr bija lielais tirgus! Kāds nopirka rudens veltes galdam, kāds izvēlējās košumaugu vai augļkociņa stādu dārzam, kāds pielaiķoja un iegādājās rudens apavus vai siltu vējjaku, vēl citi apbrīvoja košus aizkarus. Gadatirgus piedāvāja iespēju arī vienkārši pastaigāties, ieklausīties ļaužu čalā vai arī satikt sen neredzētus paziņas.

Nopircis dāvanu. Pēc pulksten astoņiem rītā tirgu jau bija izstaigājis Aldis Pušpurs no Susāju pagasta. Diena viņam iesākusies veiksmīgi. Aldis tirgū bija atradis labu dāvanu jubilāram – pašdarinātas siltas istabas čības ziemai.

Galvenais, lai kājas siltas! Šķiet, visilgāk pircēji pakavējās pie precēm, kas viņiem nodarētu garajos rudens un saltajos ziemas mēnešos. Tik iekārojamas izskatījās arī, piemēram, balvenietes Antoņinas adītās suņu vilnas zeķes. Šim nolūkam viņa regulāri ķemmē vai dažreiz arī nocērp savu suņuku. Suņa vilnu savērpj un pieliek klāt vilnas dzijai. Antoņina teica, ka ziemā esot bauda staigāt šādās zeķēs – kājas siltas, siltas. Uz jautājumu, cik maksā šīs zeķes, saimniece atteica: "Skatoties kāds pircējs!"

Mājas vīna degustācija. Kas gan būtu tirgus bez alus vai vīna glāzes? Daudzus apstāties pievilināja divas lielas upeņu mājas vīna krūkas, ko nogaršot piedāvāja mājražotāja Dzintra no Madonas novada Sarkanu pagasta. Viņai laukos ir trīs hektāru ogulāju stādījuma, un bagātīgā raža rosinājusi pievērsties arī vīnu ražotnei. Tirgū varēja nogaršot un iegādāties divu veidu upeņu vīnus – saldāku no skābāku ar stiprumu 8 un 14 grādi.

Andele. Tirgum ierasta aina – vieni piedāvā un pārdod, citi atver makus, skaita naudu un liek somā nopirkto. Pagara pircēju rinda visas dienas garumā veidojās pie augļu un dārzenu pārdotavas. Bauskas pusē izaudzētie āboli, plūmes, vīnogas, kā arī gurķi, tomāti, garšaugi un vēl citas labas lietas kārdināja daudzus pircējus.

Smaržos skapis vai gulvieta. Anda no Alūksnes šuj glītus miega spilventiņus, piepildītus ar bioloģiski audzētiem Latvijas smaržaugiem. Mazākos iekšējā klimata uzlabošanai var izmantot automašīnās, ielikt arī veļas skapī, lai nedzīvo kodes, lielākos - novietot gulvietas tuvumā, lai labāk nākt miegs. Spilventiņi smaržoja pa gabalu – tajos ielocīts vilnas kārsums kopā ar izkaltētiem augiem.

Pērk veselības tējas. Kurš vasarā pats noslinkojis un nav savācis tējas augus, bija aicināts draudzēties ar ārstniecības augu pazinēju un ražotāju Robertu Zeltiņu no Malienas. Viņa piedāvājumā bija aptuveni 80 nosaukumu tējas. Daļu no tām ievāc, staigājot pa Dieva dārzēm, daļu augu kultivē arī pašu dārzā. Kā redzams, tēju izvēle orientējās arī pircēji virieši.

Augs arī zemenes. Tirgū labi tukšojās firmas "Srogas" zemeņu stādu kastītes. Par to prieks Sintijai, radu meitenei, kuru lauku uzņēmēji no Alūksnes novada paņēmuši līdzī uz lielā tirgus dienu Balvos.

Atradums. Balvenietim Uldim Sprudzānam labākais tirgus dienas atradums bija sarkanogu avene. Motivācijai iestādīt dārzā vēl kādas šķirnes aveni bijusi šīs vasaras labā raža, kuras tomēr izrādījies par maz.

Kurš zina, tas pērk! Tirgū bija daudzveidīgs mikrobioloģisko mēslojumu piedāvājums gan puķēm, gan dārzeniem un košumaugiem. Firma "Bioefekts" pēta lauksaimniecībai nozīmīgus mikroorganismus, ko izmanto bioloģisko augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu ražošanai. Kuri ir lasījuši vai jau praksē pārbaudījuši šo līdzekļu iedarbību, prot tos izvēlēties un pērk. Vislabākā reklāma, kā atzina firmas pārstāve, ir informācijas apmaiņa pašu pircēju starpā.

Saruna

Laukos, kur klusums un miers

Septembris vairākiem skolu darbiniekiem atnācis nevis ar ierasto steigu, bet mierīgu dzīves ritmu, jo viņi izvēlējušies atpūties no maizes darba un vairāk laika veltīt sev un atpūtai. Arī bijušajai Eglaines pamatskolas pavārei VERONIKAI GIBALAI, kurai Rugāju novada pašvaldība piešķirusi Atzinības rakstu par ilggadēju, apzinīgu un radošu profesionālo darbību Rugāju novadā.

Kāda sajūta bija septembra sākumā, kad vairs nebija jābrauc uz darbu?

-Nav tā, ka skumtu. Biju sagatavojusies un apņēmusies, ka pietiek strādāt. Arī mājās ir daudz darba. Varbūt, ja neko nedarītu, justu, ka pietrūkst nodarbošanās. Pagaidām gan nezinu, kā būs ziemā. Patīk adīšana un citi rokdarbi, lasu grāmatas, žurnālus. Darbu sev vienmēr atrodu. Vienīgi jūtu, ka pietrūkst kolēģu, gribas sazvanīties un parunāt. Viņi mani arī neaizmirst, piezvana, apjautājas, dažreiz prasa padomu.

Iepriekš rīti sākās ļoti agri?

-Jā, pirms septiņiem jau gāju uz autobusu. Tāpēc, lai arī griebtu, lopiņus nevarēju atļauties turēt.

Eglaines pamatskola nav vienīgā Jūsu darbavietā?

-Jā, kolektīvi, kur strādāju, bija vairāki. Visilgāk nostrādāju Patērētāju biedrības sabiedriskajā ēdināšanā – 30 gadus biju Rugāju konditorijas ceha vadītāja. Tur sāku strādāt uzreiz pēc Ērgļu kulinārijas skolas beigšanas. Vēlāk papildināju zināšanas, apmeklējot kursus Rīgas Tirdzniecības tehnikumā. Pēc pārmaiņām, kas notika valstī, aptuveni sešus gadus nostrādāju par vadītāju Aivara Zaikovska veikalā, konditorijā un ēdināšanas uzņēmumā Rugājos. Divus gadus strādāju Bērzpils kafējnīcā, tad 11 gadus Eglaines pamatskolā par pavāri.

Pa šo laiku paspējāt uzaudzināt arī dēlus?

-Agrāk nevarēja ilgi nestrādāt un dzīvot mājās. Piedzimstot vecākajam dēlam Ilmāram, tikai trīs mēnešus nestrādāju, ar jaunāko – Valdi – sanāca mazliet ilgāk padzīvot mājās. Atsāku strādāt, lai arī bērni vēl mazi, vedu viņus pieskatīt mammai, vēlāk uz bērnudārzu.

Kāpēc izvēlējāties darba mūžu saistīt ar ēst gatavošanu?

-Mamma bija apķērīga uz dažādu garšīgu ēdienu pagatavošanu, varbūt arī tāpēc man kulināres profesija iekrita sirdī. Darbs patika. Dariju to, cik labi vien pratu. Atceros, ka, strādājot Rugāju ceahā, pie manis praksē nāca daudzas meitenes. Piemēram, Inta Komarovska (tagad strādā bankā), Silvija Deksa, Ilze Brokāne (viņa turpina strādāt izvēlētajā profesijā un ir Mežvidu pamatskolas pavāre), Daina Medīnece (tagad - skolotāja un floriste). Visas meitenes bija apsviedīgas un jaukas. Joprojām uzturu saikni gandrīz ar visām savām bijušajām praktikantēm.

Vera Gibala. Eglaines pamatskolas kolektīvs viņu vērtē kā izcilu pavāri, kas apveltīta ar lielu pieredzi un prasmi, vienmēr gatavoja ļoti garšīgas pusdienas un darbā pratu atrast radošu pieeju, īpaši svētkos un sagaidot ciemiņus. Savā profesionālajā darbībā Vera ir nenovērtējama, akurāta, ļoti labestīga, dusmīgu viņu kolēģi nav redzējuši. Vera, kurā jaušama emocionāla inteliģence, strādāja izcili un ļoti centās, lai ēdiens būtu garšīgs un izskatīgs. Labestīgums, kas viņā mit, izgaismo arī uz ārieni un neļauj novēcot.

Kādām īpašībām jāpiemīt cilvēkam, kurš izvēlas pavāra vai kulināra profesiju?

-Viņam jābūt kustīgam un apsviedīgam, bet galvenais – jāgrib darīt darbu, ko ir izvēlējis. Visgrūtākais ēst gatavošanas procesā ir tas, ka lielāko dienas daļu jāpavada kustībā.

Esat strādājusi arī daudzus gadus par saimniece?

-Jā, tuvākajā apkārtnē (Bērzpili, Lazdukalnā, Rugājos) un īpaši atvaļinājuma laikā mani aicināja par saimniece. Vairāk, protams, sanāca strādāt bērnu godos. Sākumā neuzdrošinājos uzņemties galvenās saimnieces pienākumus, bet ar laiku sadūšojos.

Vai visi ēdieni sanāca tik labi, kā cerēts?

-Kā saka, "čp" jeb nepatīkami starpgadījumi man izpalika. Varbūt citreiz kāds ēdiens sanāca labāk, citreiz ne tik labi, bet aizrādījumus neesmu saņēmusi. Pašai patīk gatavot gan gaļas ēdienus, gan saldus, arī zupas padodas. Kad vajag, varu pagatavot gandrīz jebkuru ēdienu.

Labprāt gatavojat arī mājās?

-Atzišos, ka pēdējos gados ne īpaši. Iespējams, tagad, kad beigušas darba gaitas skolā, sākšu mājās gatavot biežāk. Būs vairāk brīva laika.

Dēlus gan jau lutināt ar gardu maltīti?

-Abi dēli dzīvo Rugājos, remontē māju – šobrīd uz beigām rit iekšējais remonts. Kad man apņiks dzīvot šeit, vecāku mājās (Lazdukalna pagastā), pārceļos uz Rugājiem. Pagaidām negribas pazaudēt dzimtas īpašumu, man ļoti patīk lauku miers, klusums un daba. Dēli bieži ciemojas pie manis, applauj zāli, apstrādā zemi, bija mums iesēti graudaugi, iestādīti kartupeļi. Te man ir dārzs, kur varu audzēt visu, ko vēlos. Dēli labprāt paņem līdzzi uz

Isumā

Aicina uz ražas izstādi

28.septembrī pulksten 15 Susāju pagasta Vēršukalna muzejā trešo reizi notiks rudens ražas izstāde. Vietējie iedzīvotāji aicināti piedalīties izstādē ar šī gada ražas veltēm. "Būs kartupeļi, bliņi, klučku putra un, protams, maize. Visi tiks pacienāti," sola muzeja vadītājs Aldis Pušpurs.

Jauna novietne. Vēršukalna muzejā pabeigta jauna celtnes - senās lauksaimniecības tehnikas novietnes, kas atrodas starp kūts un klēts ēku. Novietnei Medņevas pagasta iedzīvotājs Gatis Rundzāns uzlicis skaidu jumtu.

Atklāj skolas jumtu

24.septembrī notika svinīga Bērzpils vidusskolas jaunā jumta atklāšana. Darbi pie jumta nomaiņas sākās jūnijā un turpinājās visu vasaru. "Meistari no uzņēmuma "Vidzemes Būvnieks" strādāja centīgi un prasmīgi. Tagad skolas ēkai uzlikts skārda jumts pelēkā krāsā. Jebkurai būvei svarīgi, kāds tai jumts, jo tikai tad var plānot iekšējās darbus. Šī gada lielie remontdarbi pabeigti, tuvākajā nākotnē domāsim par klatu telpu remontiem," stāsta Bērzpils vidusskolas direktore Ilona Stepāne. Svinīgajā pasākumā piedalījās arī Balvu novada domes pārstāvji, celtnieki, būvuzraugs Uldis Sprudzāns, kā arī bērniem un pieaugušajiem zināmie varoņi – Karlsons, kurš ļoti priecājās par jauno jumtu, un Brālītis.

Rugāju novada domē

20.septembra sēdes lēmumi **Piešķir līdzekļus grāmatai**

Piešķirta finanšu līdzekļus nodibinājumam "Fonds Sibīrijas bērni" grāmatas "Sibīrijas bērni" 2.sējuma tulkošanai angļu valodā un daļēju tipogrāfijas izdevumu segšanai Ls 500 apmērā. Līdzekļus piešķir no Rugāju novada pašvaldības 2012.gada budžetā "Pārējie sporta un kultūras pasākumi" plānotajiem līdzekļiem.

Izdara grozījumus

Izdarīja grozījumus Rugāju novada vidusskolas amata vienību un amatlugu sarakstā un izveidoja amata vienību – pavārs, nosakot mēnesišķālu Ls 200 vienai amata slodei.

Piešķir nosaukumu

Piešķir nosaukumu "Krēslīši 1" zemes īpašumam, kas mantots Jura Kaļvas mantiniecei Līgai Kaļvai.

Atbalsta projektus

Atbalstīja vairākus biedrību un personu uzrakstītos projektus, nodrošinot līdzfinansējumu.

Izskatīja izlīguma projektu

Deputāti izskatīja izlīguma projektu un nolēma samaksāt samazināto līgumsodu Ls 5000 apmērā SIA "Vides pakalpojumu grupa" un izbeigt tiesvedību civillietā par sadzīves atkritumu izvešanu Rugāju novadā.

Vārds prezidentam

Lepojas ar jauno amatu

S I G I T A
KOKOREVIČA Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes prezidentes lomā iejūtas pirmo gadu, tomēr atzīst, ka lepojas ar savu jauno amatu. "Gads nesen sācies, un ir daudz ideju, kuras gribas īstenot. Daudz lietu, kuras mainīt un uzlabot," apgalvo jaunā prezidente. Jau kopš pamatskolas vecuma Sigita deļo tautu dejas un dzied. Viņa ir cilvēks ar ļoti plašu interešu loku un uzskata, ka vienlīdz svarīgi ir mācīties un arī izklaidēties. "Zinu, ko gribu sagaidīt no dzīves, kuras cilvēkus redzēt sev blakus. Lai arī kādi pārbaudījumi man dzīvē būs jāpārvar, rīkošos pēc labākās sirdsapziņas un klausīšos sirdsbalsi. To arī katram novēlu! Lai veicas!" jaunajā mācību gadā novēl Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes prezidente S.Kokoreviča.

Īsumā

"Kalmāram" savs blogs

Balvu aktīvo jauniešu grupa "Kalmārs" darbojas jau gadu, kura laikā tā augusi un pilnveidojusies. Lielu pienesumu grupas darbībā devusi "Kalmāra" aktiviste un korespondente Kristīne Antonova, pateicoties kurai pirms vairākām dienām kļuvis pieejams "Kalmāra" jaunais interneta blogs. Visiem, kuri vēlas uzzināt, kā iet "Kalmāra" jauniešiem un kādas aktivitātes viņi plāno, grupas dalībnieki iesaka ielūkoties adresē www.kalmars.wordpress.lv.

Rudens - Dzejas dienu laiks

Balvu Amatniecības vidusskolā tradicionālās Dzejas dienas septembrī sagaidīja, organizējot Dzejas laboratorijas. Latviešu valodas un literatūras skolotāju metodiskās komisijas vadītāja G.Čubare izstrādāja daudzveidīgus dzejas rakstīšanas paņēmienus un piedāvāja skolēniem, izmantojot tos, sacerēt pašiem savus dzejoļus. Tādējādi skolēni pārliecinājās, ka dzeju var radīt jebkurš. Pašu rakstītās un skaisti noformētās dzejas rindas skolas audzēkņi iesniedza bibliotēkā un šobrīd gaida, kura darbu atzīs par labāko. Balvu Amatniecības vidusskolas 11. – 12. klašu audzēkņus iepriecināja arī Balvu Centrālās bibliotēkas rīkotais Dzejas dienu pasākums – tikšanās ar dzejnieci, dramaturģi un prozaiķi Ingu Ābeli. "No rakstnieces strāvoja spēcīga, pozitīvām emocijām pilna enerģija. Vēl neesmu lasījis nevienu viņas darbu, bet pēc tikšanās radās tāda vēlēšanās," apgalvo skolas audzēkne Anna Voiciša. Savukārt viņas skolasbiedrs Lauris Miķelsons, kurš jau bija lasījis vienu rakstnieces darbu "Paisums", priecājās, ka mūsu mazpilsētā radās iespēja satikt pazīstamu rakstnieci. "Inga Ābele, manuprāt, ir sarežģīta personība. Patīkami bija klausīties cilvēku ar tik bagātu valodu," iespaidos dalījās puisis.

Balvos atkal rādīs multfilmus

Oktobrī Latvijā atkal sāks darboties kinopunkti, kas aicinās skatītājus iepazīties ar Latvijā ražotām filmām. Balveniešiem šādu iespēju piedāvās 9.oktobrī plkst. 18.00, kad Balvu Kultūras un atpūtas centrā demonstrēs animācijas filmu programmu bērniem. Paši mazākie balvenieši varēs noskatīties režisora E. Jansona animācijas filmu par lielo pasauli "Lupatiņai". Daudzus aizraujošus brīžus mazie skatītāji piedzīvos, uz ekrāna vērojot neredzīgās meitenītes Vanesas stāstu par pirātu meiteni un teiksmaino rūķu zemi šokolādes kalna pakājē, plastilīna tehnikā veidotajā režisora N. Skapāna animācijas filmā "Es gribu redzēt rūķišus!". Ne mazāk interesants solās būt režisora R.Pētersona ogles tehnikā zīmētais stāsts "Ursus" par lāci, kurš strādā cirkā, līdz kādu dienu atgriežas mežā, kur atrod savu īsto laimi. Bērniem noteikti patiks arī J.Cimermaņa veidotā pilotsērija gaidāmajam animācijas seriālam par visiem pazīstamās "Avārijas brigādes" piedzīvojumiem dažādās Eiropas valstīs. Mazajiem skatītājiem piedāvās novērtēt arī režisores D.Ridūzes filmu "Zīļuks", kas tapusi pēc Margaritas Stārastes tāda paša nosaukuma stāsta motīviem.

Notikums

12.septembrī Balvu Bērnu un jauniešu centra jauno direktori Olītu Losevu pārsteidza aktīvo jauniešu grupas "Kalmārs" dalībnieki, kuri, sarīkojot jautras iesvētības, gala rezultātā Olītu atzina par savējo.

Trešdienas pēcpusdienā jauno Balvu Bērnu un jauniešu centra direktori Olītu Losevu gaidīja pārsteigums. Jauniešu grupas "Kalmārs" dalībnieki Kristīne Antonova, Rinalds Kindzulis, Mairis Leons, Darja Ivanova, Roberta Mūrniece, Roberta Ločmele, Martins Muzaļevskis, Raitis Vizulis un Arta Naļivaiko kopā ar jauniešu darba speciālisti Ināru Frolovu ievēda direktori atsevišķā telpā un piedāvāja izdarīt rentgenizmeklējumu. "Aizsējām viņai acis un aicinājām apgulties uz aizkara, ko izklājām uz grīdas. Apvilkām auguma kontūras un uzrakstījām savus novēlījumus, tad likām gaidīt izmeklējumu rezultātus," stāsta "Kalmāra" dalībniece Kristīne Antonova. Novēlējumi izrādījās jautri un optimistiski. Piemēram, Raitis Vizulis uzrakstīja savu iemīļotāko teicienu: "Lai Tev laime, lai Tev prieks, lai Tev darbā nenāk miegs!" "Mani iepriecināja arī rudenim atbilstošais vēlējums: "Lai tev siltas kājas!," vēlāk atzina Olīta. Pēc rentgenuzņēmuma apstrādes to svinīgi pasniedza jaunajai direktorei, un tagad šis jauniešu kopdarbs rotā bērnu un jauniešu centra direktora kabinetu.

Tomēr rentgens bija tikai pirmais pārbaudījums, ko savai jaunajai direk-

Direktore caurskatē. Kā zināms - labākais veids, kā saprast, kas cilvēkam iekšā, ir izdarīt rentgenuzņēmumu. Tā bija pirmā pārbaude, ko "Kalmāra" jaunieši sarīkoja jaunajai bērnu un jauniešu centra direktorei Olītai Losevai.

tori sagādāja jaunieši. Tam sekoja dziedāšanas eksāmens, kuru Olīta Loseva izturēja godam. "Karaoke konkursā direktore dziedāja dziesmu "Nāk nakts", un viņai tas ļoti labi izdevās," atzīst "Kalmāra" dalībnieki. Taču arī tas vēl nebija viss, jo priekšā gaidīja galvenais - kulinārijas prasmi pārbaudījums. Centra direktore rīcībā nodeva dažādus, jau nomizotus dārzeņus un, izmantojot jauniešus par savu darbaspēku, viņai lika pagatavot gardu ēdienu. "Tas bija samērā sarežģīts pārbaudījums, jo vajadzēja izdomāt, kādu ēdienu varētu pagatavot no šiem

izejmateriāliem. Ne uzreiz sapratu, ka var pagatavot sautējumu, jo mājās to ēdam reti. Tomēr beigās iznāca diezgan labi - jaunieši slavēja," priecājās Olīta.

Pēc visiem pārbaudījumiem jaunieši secināja, ka jaunā direktore ir pozitīvs un draudzīgs cilvēks. "Domājam - būs savējā!" pārliecināti "Kalmāra" jaunieši. Arī Olīta atzīst, ka iesvētības bija jauks pārsteigums, jo neko tādu nekad agrāk nebija piedzīvojuši: "Kad es mācījos skolā, iesvētības nerīkoja, tādēļ biju gatava uz visu! Manuprāt, tas izdevās jauki un miļi!"

Pašpārvalde

Darbu sāka ar entuziasmu

20.septembrī Viļakas Valsts ģimnāzijas telpās notika Skolēnu pašpārvalžu vadītāju, vietnieku un skolotāju – konsultantu sanāksme, kurā jaunieši un skolotāji sprieda, kā padarīt interesantāku un saturīgāku mācību iestāžu audzēkņu ikdienu šini mācību gadā.

"Tā kā Viļakas novadā nav jauniešu lietu speciālista vai iniciatīvu centra, kas nodarbotos ar novada skolēnu pašpārvalžu darbu organizēšanu, šo pienākumu jau trešo gadu uzņēmusies klašu audzinātāju metodiskā apvienība," skaidro metodiskās apvienības vadītāja Aina Keiša.

Sanāksmes darbā piedalījās skolēnu pašpārvalžu pārstāvji no visām Viļakas novada skolām, izņemot Kupravas un Upītes pamatskolas. Sākumā dalībnieki atskatījās uz pagājušajā mācību gadā paveikto. Vērojot sagatavoto video prezentāciju, visi kopā atcerējās pērn notikušos pasākumus, ko organizēja Vidūču pamatskolas, Žiguru pamatskolas un Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes. Interesants un noderīgs bija kopīgais pieredzes apmaiņas brauciens uz Ernsta Glikas Alūksnes Valsts ģimnāziju un Alūksnes Bērnu un Jauniešu centru, kas savā novadā organizē un vada skolēnu pašpārvalžu darbu. Pēc tam A.Keiša informēja skolēnus, kādas ir skolotāju – konsultantu idejas par šī

mācību gada pasākumu organizēšanu.

Pēc savstarpējas iepazīšanās un skolotāju uzklaušanās jaunieši patstāvīgi ķērās pie ideju ģenerēšanas. Priekšlikumu bija daudz, tomēr gala rezultātā visi vienotās par plānu, kurā būs trīs lieli kopīgi pasākumi: 30.novembrī Vidūču pamatskolas audzēkņi pagasta jaunajā kultūras namā uzņēmas organizēt kopīgu Viļakas novada skolu "Popielu"; 1.martā Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvalde apsoliņa noorganizēt Viļakas novada skolu konkursu "Zelta talanti", kas notiks Žiguru kultūras namā (Žiguru pamatskolas skolēni solija parūpēties par zāles noformējumu šim konkursam); noslēdzošais pasākums pagaidām plānots 26.aprīlī - tas būs kopīgs Viļakas novada skolēnu pašpārvalžu dalībnieku un skolotāju – konsultantu pārgājiens ar pikniku noslēgumā, ko organizēs Rekavas vidusskolas skolēni.

Viļakas novada klašu audzinātāju metodiskās apvienības vadītāja A.Keiša atzina, ka skolu pašpārvalžu vadītāji darbu pie pasākumu plānošanas sākuši ar lielu entuziasmu. "Pagaidām šķiet, ka viņi no sirds vēlas tos organizēt un viss patiešām notiks," domā skolotāja. A.Keiša cer, ka entuziasmam noplakt neļaus arī divi jaunievēlētie skolēnu pašpārvaldes koordinatori Dāvis Serds no Rekavas vidusskolas un Sigita Kokoreviča no Viļakas Valsts ģimnāzijas.

Rekavas vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidenta vietnieks Dāvis Serds apņēmis koordinators pienākumus pildīt godam. Atbildot uz jautājumu: "Kāpēc tieši viņu izvirzīja šim amatam?", Dāvis saka: "Nezinu, bet domāju tāpēc, ka savus solījumus cenšos pildīt!" Rekavas vidusskolas pašpārvaldē puisis darbojas jau otro gadu. Viņam ir savas domas par to, kādas problēmas skolā jārisina. "Protams, organizēsim pasākumus, bet pašpārvaldei ir arī citi uzdevumi. Piemēram, vecāko klašu skolēnus neapmierina, ka jaunāko klašu skolēni starpbrižos skraida un trokšņo. Plānojam risināt šo problēmu," sola Dāvis. Skolēnu pašpārvaldes prezidenta vietnieks stāsta, ka labprāt dalītos ar citu skolu pārstāvjiem pasākumu organizēšanas pieredzē. "Varētu iepazīstināt citu skolu pašpārvalžu pārstāvjus ar Rekavas vidusskolas tradicionālo pasākumu "Pičs", kurā skolēni balsojot izvirza uzvarētājus dažādās nominācijās," stāsta jaunietis.

Savukārt Viļakas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes prezidenti Sigitu Kokoreviču jaunajam koordinators amatam izvirzīja, jo viņa bija viena no aktīvākajām pasākumu plāna apspriešanas laikā. Vienu no priekšlikumiem – sarīkot kopīgu "Popielu" - atbalstīja arī pārējie sanāksmes dalībnieki.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Aktuāli

Pārbaudīti laukumi pacientu pārvešanai ar helikopteru

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķi kopā ar Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēku Aviācijas bāzes Aviācijas eskadriļas speciālistiem kopīgi izvērtējuši helikoptera nosēšanās vietas pie Vidzemes slimnīcām. Helikopteru nosēšanās vietas pārbaudītas pie slimnīcām Cēsis, Valmierā, Siguldā, Alūksnē, Gulbenē, Madonā un arī Balvos.

Šādu pārbaudītu mērķis ir papildināt helikopteru nosēšanās laukumu katalogu ar jaunāko informāciju, iekļaujot tajā laukumu raksturojumu, informāciju par drošām pieejām un šķēršļiem, kuri varētu apdraudēt gaisa kuģi nosēšanās laikā, kā arī to, vai iespē-

jama operatīva un saudzīga pacienta nogādāšana no slimnīcas uz helikopteru un tamlīdzīgi.

Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības izpilddirektore Eva Smirnova norāda, ka Balvos šāds laukums neatliekamās medicīniskās palīdzības izmantošanai atrodas bijušās slidotavas teritorijā Bolupes krastā. Mediķiem jābūt pārliecinātiem, ka šajos laukumos patiešām reāli var nodrošināt helikoptera nosēšanos pie slimnīcas gan ikdienā, gan ārkārtas situācijās. Tas ir svarīgi, lai vajadzības gadījumā mediķi ar helikopteru varētu nogādāt kritiski smagus pacientus vai cietušos specializētajos centros Rīgā. Nepieciešamība izmantot gaisa medicīnisko transportēšanu var būt pēc negadījumiem ar daudz cietu-

šajiem vienlaikus, kad daļa no cietušajiem jāpārved ar helikopteru, kā tas bija, piemēram, pērn pēc Jēkabpils apšaudes. Mediķiem helikopters var būt nepieciešams arī situācijās, ja kādā no reģioniem liela negadījuma rezultātā no glābšanas darbu vietas ar helikopteru cietušie jānogādā uz reģiona slimnīcām. Laukumi Balvos un Gulbenē ir uzņēmīgi un pārbaudīti, un atzīti par izmantošanai lietderīgiem. "Tiesa, šāda veida pakalpojumus gan izmantojam reti. Šogad tas notika vienu reizi, kad pēc mežā gūtās politraumas uz Rīgu transportēja vienu pacientu," atceras izpilddirektore. Smagi cietušo pacientu pārvešana ir dārgs medicīniskais pakalpojums, un to apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem.

Re,kā!

Izlasa internetā un skrien pēc zālēm

Interneta portālos var lasīt dažādus jautājumus par veselības tēmu. Ļoti bieži tajos vaicā anonīmi un sniedz arī anonīmas atbildes. Taču jautājumi par veselību skan ļoti nopietni. Var jautāt, - vai cilvēki rīkojas pareizi, uzticoties šādām atbildēm un, iespējams, pieņemot lēmumus, kas būtiski var ietekmēt viņu pašu veselību.

Lasot aktuālākās diskusijas par veselības jautājumiem, vērojams, ka sievietes pat uz visnopietnākajiem jautājumiem, kādi skar viņu veselību un medikamentu lietošanu, bieži atbildes meklē anonīmos forumos. Pareizāk un drošāk taču būtu atbildes meklēt pie sava ārsta vai farmaceita. Interesanti, ka bieži jautātajas labi apzinās, ka pareizāk būtu vērsties pie konkrēta mediķa vai speciālista, taču dažādu iemeslu dēļ to nedara. Tā vietā viņas uzklausa anonīmus komentārus, kur rakstītāji daļās pieredzē, izsaka viedokļus un viens otram uzstāda pat virtuālas diagnozes. Kā šādu informācijas apmaiņu medicīnas rakstura problēmās vērtē mediķi un cilvēki, kuri darbojas veselības jomā?

NATĀLIJA ZONDAKA, ārste Balvos un Gulbenē: - Tas ir cilvēci saprotams, bet pareizi nav. Došanās pie ārsta prasa laiku: ir jānoskaņojas, jāpošas un jāiet. Cilvēkiem to negribas darīt. Ja mājās ir internets, vieglāk ieslēgt datoru un pameklēt sev vajadzīgo informāciju. Prakse liecina, ka pacientiem saskarsme ar ārstiem veidojas dažāda. Var apmeklēt vislabāko ārstu, un vienalga kāds pacients paliks neapmierināts. Protams,

jāapzinās arī, ka ne katrs var sev būt mediķis, jo medicīna ir ļoti sarežģīta joma, tādēļ vajadzētu tomēr meklēt speciālistu. Arī ārsti ir tikai cilvēki un ne vienmēr visu dara pareizi. Arī viņi ielaiž savas kaites un diemžēl dzīvo ne tos garākos mūžus.

RUDĪTE IKERE, ginekoloģe Balvos: - Protams, interneta portālos cilvēki var apmainīties savstarpējiem padomiem vai ieteikumiem, taču nevar būt runa par padomiem nopietnas ārstēšanās gadījumos. Ja atbildes internetā sniedz ārsti, tie būs vispārēji ieteikumi, jo konkrētas slimības gadījumā konkrētam pacientam nozīmēs konkrētus medikamentus, un tie nav piemērojami citiem. Apmainīties padomiem internetā ir vieglāk, ātrāk un arī izdevīgāk materiālajā ziņā. Lai apmeklētu ārstu, cilvēkam tomēr jātērē laiks un nauda. Arī pacientu attieksme pret mediķiem ir dažāda. Ir cilvēki, kuri ar savām sūdzībām apmeklē vairākus ārstus pēc kārtas un tad salīdzina iegūto informāciju. Medicīniska rakstura jautājumus tagad var skaidrot arī pa telefonu. Taču arī tiem būs ieteikuma raksturs, jo nopietnākas saslimšanas gadījumā tik un tā zvanītājam ieteiks griezties pie ārsta. Nevajadzētu aizrauties ar pašārstēšanos, jo ne vienmēr tas beidzas pozitīvi.

IRĒNA SVIKLE, ārsta palīdzē Lazdukalna pagastā: - Jā, cilvēki diemžēl tā rīkojas. Manuprāt, visvairāk viņus uz to mudina reklāmas. Noskatās vakarā informāciju par kādu medikamentu un otrā dienā skrien to nopirkt. Protams, tas nav droši, jo, domāju, reklāmas

neko labu neiesaka. Veselības jautājumi ir pārāk nopietni un svarīgi, tādēļ vajadzētu uzticēties tikai speciālista padomiem. Pašārstēšanās kādreiz var radīt pilnīgi pretēju efektu, jo tai nav garantijas. Jāapzinās, ka zāles vai medikamenti, kas palīdzējuši vienam cilvēkam, kaimiņam vai draugam, otram var nederēt. Jo katrs cilvēks taču ir citādāks, un pat pie vienas un tās pašas diagnozes katram jālieto citādas zāles.

Pati uzticos tikai sev. Slimoju maz, jūtos labi, un tajā man palīdz pozitīva dzīves uztvere. Prasmi raudzīties uz dzīvi citādāk, nekā to dara vairums cilvēku, man māca māsas meita Jana, kura strādā Rīgā. Lasu viņas atsūtītās grāmatas, istenoju ieteikumus un padomus, un tas man palīdz ļoti justies un slimot iespējami maz.

ILZE ŠAICĀNE, Viļakas sociālās aprūpes centra vadītāja: - Ja cilvēkam ir sava pieredze un viņš vēlas tajā dalīties, kāpēc gan to nedarīt? Varam ieklausīties citu padomos un ieteikumos. Cits jautājums – vai tos varam un drīkstam izmantot sev par labu, jo katrs cilvēks ir atšķirīgs. Tas jāizvērtē un lēmums jāpieņem pašam. Es arī daudz ko atrodu un izlasu interneta portālos, un esmu atļāvusies izmantot kādu dabiskas izcelsmes preparātu veselības uzlabošanas nolūkā.

IVITA APSE, farmaceite Rīgā: - Konsultējoties par nopietniem medicīnas jautājumiem un medikamentu lietošanu anonīmos forumos un uzticoties cilvēkiem, kuri dalās savā pieredzē un ieteikumos, iedzīvotāji ļoti riskē. Ne vienmēr ārēji līdzīgi slimības simptomi dažādiem cilvēkiem nozīmē vienu un to pašu. Medikamenti, kuri piemēroti vienam, var nebūt piemēroti citam. Tādēļ gan reālajā, gan interneta vidē medicīnas jautājumus jākonsultējas ar attiecīgiem ārstiem, bet par medikamentu pareizu lietošanu – ar kādu farmaceitu.

Īsumā

Preču sortiments aizvien papildinās

Balvu poliklīnikas pirmajā stāvā darbu sācis slimnīcu apvienībai piederošais medicīnas un veselības preču veikaliņš. Līdzīgu preču sortiments izvietots arī Gulbenes poliklīnikā iekārtotajā tirdzniecības vietā. Slimnīcu apvienības izpilddirektore E.Smironova atzīst, ka tas ir vairāku mēnešu darba rezultāts. Tirdzniecībā piedāvā preces, kas varētu noderēt pacientiem pašajūtas un veselības uzlabošanai pēc ārstu, īpaši ķirurga apmeklējuma. Var iegādāties kāju pirkstu starplikas, arī šinas, ir artrozes plecu lūzumiem vai izmežģījumiem, kas atvieglo kustības. Padomāts par jauno māmiņu ērtībām, kuras var iegādāties krūšturus ērtai mazuļu barošanai. Tiem, kuri bieži dodas uz mežu, svarīgi pa rokai glabāt speciālās pincetes ērcu izņemšanai, lai gan drošības labad tomēr der pārbaudīties arī pie ārsta. Ir līdzekļi arī problemātiskas sejas ādas kopšanai. Var nopirkt ķimenes, linsēklas un citas vērtīgas barības piedevas. Veikaliņā uzklausa cilvēku vēlmes un cenšas papildināt preču sortimentu.

Pie jaunatvērtās tirdzniecības vietas Balvu poliklīnikā apmeklētāji pierod pamazām. Daudzi te ienāk, kā atzina pārdevēja, vēl pēc vecā ieraduma, vēlēdamies apskatīt optikas veikaliņa preču klāstu.

Reizi nedēļā Balvos strādās neirologs

Pacientus varētu iepriecināt ziņa, ka Balvu poliklīnikā reizi nedēļā turpmāk būs iespēja apmeklēt neirologu. Līdz šim šāda ārsta speciālista nebija. Strādās dakters Gundars Smilktiņš, kurš no Valmieras uz darbu brauks divreiz nedēļā – vienu dienu uz Balviem, otru - uz Gulbeni. Balvos neirologs Smilktiņš pēc pieraksta pieņems otrdienās no pulksten 13 līdz 16. Pie neirologa uz pieņemšanu par valsts kvotu iepriekš jāpierakstās, jābūt ģimenes ārsta nosūtījumam. Iespējams, drīzumā Balvos atrisināsies arī psihiatra problēma.

Izvērs kampanju jauno ārstu piesaistei

Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība par vienu no svarīgākajām uzskata iesākto kampanju rezidentu – jauno ārstu - piesaistei. Jaunos mediķus meklē, uzrunājot doties uz Balviem un Gulbeni, lai viņi gūtu praktiskā darba iemaņas un, iespējams, paliktu te arī strādāt. Tuvākajā laikā slimnīcu apvienības vadība, kā informē izpilddirektore E.Smironova, izstrādās arī finansiāla rakstura atbalsta programmu rezidentiem, lai radītu viņos vēl lielāku ieinteresētību. Balvos rezidentūru joprojām turpina pediatre Strazda, bet dakters Supe, Balvos strādājošais rezidents, jau saņēmis ārsta sertifikātu. "Mūsu slimnīca ir tiesīga apmācīt jaunus ārstus, un labprāt to arī darām," uzsver E.Smironova.

Gulbja laboratorija strādās pilsētas centrā

Balvos, pie nama Brīvības ielā 62, parādījusies jauna šilte. Drīzumā te darbu uzsāks Egila Gulbja Balvu laboratorijas filiāle.

Jau vasarā informējām, ka laboratorijas filiāle spiesta meklēt sev jaunas darba telpas un atvadīties no modernās un pašu ērti iekārtotās darbavietas Balvu poliklīnikas mājā. Uz šo soli viņus spieda Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības valdes turpmākās darbības nodomi.

Laboratorijas valdes locekle Sandra Dimante informē, ka Gulbja laboratorija Balvos ar 1.oktobri strādās jauniekārtotajās telpās Brīvības ielā 62. Pārceļšanās laikā tā darbu nepārtrauks. Jauno mājvietu pilsētas centrā viņa vērtē kā labu un izdevīgu. Labs noskaņojums arī pašiem, jo izveidojusies laba saskarsme ar jaunajiem nama saimniekiem. Laboratorijas darba kārtībā turpmāk nekas īpaši nemainīsies, strādās tās pašas darbinieces, un laboratorija, kā izteicās valdes locekle Dimante, "ir un būs viena no labākajām Austrumeiropā".

No Balvu poliklīnikā iekārtotajām telpām laboratorijas filiāle, valdes locekles skatījumā, šķiras diezgan pieklājīgi, jo slimnīcu apvienības vadība viņiem kompensē remonta izdevumus un izteikusi vēlmi izmantot arī laboratorijas sarūpētās mēbeles.

Mūzizglītība

Zināšanas neatņems neviens

EVITA KRAKOPE šobrīd pilda dienesta pienākumus Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Administratīvajā dienestā, ir galvenā inspektore. Par sevi Evita saka, ka ir tā saucamais "mūžīgais students", jo šobrīd joprojām studē.

Jauniete absolvējusi dažādas izglītības iestādes, sākot ar Upītes pamatskolu, Rekasas vidusskolu, tad Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolu, iegūstot pedagoģisko izglītību. "Tā kā pēc augstskolas absolvēšanas dzimtajā pusē darbu kādā no skolām tobrīd nebija iespējams atrast, bet Rīgā palikt negribējās, nolēmu mainīt profesiju un kļuvi par robežsargu. Pēc vidusskolas absolvēšanas man padomā bija divas izglītības jomas, ko varētu studēt – pedagoģija vai militārā joma. Bet dzīve iekārtojās tā, ka sanāca apgūt abas," saka E.Krakope. Lai varētu pildīt dienesta pienākumus Valsts robežsardzē, bija vajadzīga atbilstoša izglītība. Tāpēc viņa iestājās un mācījās Valsts robežsardzes koledžas Robežsargu skolā, bet pēc tam uzzināja par iespēju studēt tuvāk mājām - maģistrantūrā Daugavpils Universitātes filiālē. Un nu jau viņa ieguvusi arī maģistra grādu.

Mācības un darbu apvienot izdevās viegli

Maģistrantūrā Evita studēja neklātienē tepat Balvos, Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centrā. Studijas maģistrantūrā un dienesta pienākumu pildīšanu apvienot bijis viegli. Studijas notika sestdienās un svētdienās. "Tās deva lielisku iespēju komunicēt ar patiešām cienījamiem un zinošiem pasniedzējiem. Man bija jauki studiju biedri, no kuriem arī varēja daudz ko mācīties, jo lielākā daļa no viņiem ir uzņēmēji un vadītāji.

Būtiskākie ieguvumi no studijām maģistrantūrā ir mūsdienīgas zināšanas un stabila sajūta, konkurējot darba tirgū," uzskata E.Krakope. Šobrīd viņa neklātienē studē Valsts robežsardzes koledžā, lai papildinātu profesionālās zināšanas un prasmes. Valsts robežsardzes koledža nodrošina iespēju iegūt pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni un kvalifikāciju – Valsts robežsardzes jaunākais virsnieks. Pēc šīs izglītības iestādes absolvēšanas viņas plānos ir vēl dažas jomas, ko gribētu apgūt. Pēc maģistrantūras absolvēšanas Evita plānoja uzsākt studijas doktorantūrā. Šo sapni viņa varbūt arī realizētu, ja dzīvotu Rīgā, jo tur ir vairāk iespēju, piemēram, pašai vadīt lekcijas augstskolās, kas doktorantūrā ir viena no prasībām. Sapnis vēl ir dzīvs, tikai tā piepildījums atliks uz vēlāku laiku.

Jādzīvo līdzī laimam

Mūzizglītība ir izglītības process cilvēka dzīves garumā, kas balstās uz mainīgām vajadzībām iegūt zināšanas, prasmes, pieredzi, lai paaugstinātu vai mainītu savu kvalifikāciju atbilstoši izvēlētajai profesijai prasībām, savām interesēm un vajadzībām. Mūzizglītība notiek pastāvīgi vai arī periodiski. "Man mūzizglītība nozīmē to, ka pastāvīgi jāpilnveido zināšanas, jo mūsdienās jādzīvo līdzī laimam. Šobrīd, kad viss tik strauji attīstās un mainās, izglītībai ir liela nozīme. Izglītoties nepārtraukti ir interesanti, un to darīt nekad nav par vēlu. Mēs neizvēlamies vienu profesiju visam mūžam, kad aizejam studēt pēc vidusskolas, bet tā dzīves laikā var mainīties. Uzskatu, ka studēt astoņpadsmit gados ir tikpat normāli kā jebkurā vecumā. Šobrīd arī mana mamma maģistrantūrā studē psiholoģiju. Tas liecina, ka katrā vecumā

izglītoties ir pozitīvi un apsveicami. Piekritu teicienam: "Mūžu dzīvo, mūžu mācies!," saka E.Krakope.

Prioritāte - studijas

"Studentam pats grūtākais, manuprāt, ir laika trūkums. Grūts ir arī sesiju laiks, kad notiek ieskaite un eksāmeni. Naktis pirms eksāmena šķiet tik īsas," saka jauniete. Studentiem, kuri studijas uzsāk uzreiz pēc vidusskolas, visgrūtākais ir uzsākt patstāvīgu dzīvi un iztikt ar ierobežotiem naudas līdzekļiem, tāpēc daudzi studenti cenšas apvienot studijas ar darbu. "Es arī varbūt studijās un dzīvē netiktu tik tālu, ja man nepalīdzētu un neatbalstītu vecāki, tāpēc lielu paldies gribu teikt tieši viņiem," piebilst Evita.

Studentu dzīvi viņa izbaudīja laikā, kad studēja augstskolā Rīgā. Mīnuss, ka augstskolai nebija kopmītņu, jo parasti jau vistākā studentu dzīve un jautrība notiek tieši kopmītņēs. Bet Evita studentu dzīvi izdzīvoja gan augstskolas dažādās aktivitātēs, gan ārpus tās. Šobrīd gan viņai tā sauktā studentu dzīve nedaudz izpaliek, jo, studējot neklātienē, prioritāte ir studijas.

Katram priekšmetam sava specifika

Katram studiju priekšmetam ir sava specifika, tāpēc Evitai grūti pateikt, kuri studiju priekšmeti ir grūtāki, kuri - vieglāki. "Pa šiem gadiem, apgūstot dažādus studiju priekšmetus, no katra esmu kaut ko ieguvusi. Mācoties pamatskolā un vidusskolā, mans mīļākais mācību priekšmets bija mūzika. Man ļoti patīk dziedāt, laikam tāpēc arī patika mūzikas stundas," atceras Evita

Studiju procesā ir daudz pozitīvu faktoru. Tas paplašina cilvēka redzesloku, sniedz

legūts maģistra grāds. Evita Krakope sevi sauc par "mūžīgo studentu".

noderīgas zināšanas, palīdz pilnveidot un attīstīt sevi kā personību, veicina pašapziņu un sniedz pozitīvas emocijas. To, kas iegūts studiju laikā, neatņems neviens. "Manuprāt, jo vairāk cilvēks uzzina, jo vairāk vēlas uzzināt vēl vairāk. Tikai žēl, ka mūsdienās ne visi var atļauties studēt. Novēlu uzdrīkstēties, ļaut sev būt pašiem un nebaidīties no visa jaunā! Novēlu izturību un pacietību visiem skolēniem, skolotājiem, studentiem un pasniedzējiem!" vēl Evita Krakope.

Kultūras mantojums

Etno dienās mācās nemateriālo kultūru

Trīs dienas Viļakas novadā notika trešās jauniešu Etno dienas, kuru laikā klātesošie dzirdēja teorētiskos lasījumus un piedalījās meistarklasēs ar mūzikas instrumentu spēli, dziedāšanas, danču un folkloras deju mācīšanās.

Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centra tradicionālās kultūras eksperte Gita Lancere atzina, ka jau pirmajā vakarā jauniešiem, darbojoties naktis trasē, bija prieks romantiskā tumsā ieraudzīt šīs Ziemeļlatgales puses vērtības – gan Upītes jauniešus, gan lustīgo "Rekasas dzintaru". Balkanu dabas parkā Etno dienu dalībnieki tradicionālās kultūras pārzinātāja Ilmāra Pumpura vadībā, pierībinot Balkanu istabas, iepazīna latviešu tradicionālās dejas no rotaļām līdz daudzpāru kadriļām. Pagalmu pie Balkanu muzeja pieskandināja tradicionālās dziedāšanas pasniedzēja Zane Šmite, kura demonstrēja balsis iesildīšanas tehnikas, kas ir viens no svarīgākajiem nosacījumiem skanīgai dziedāšanai. Zane jauniešiem deva iespēju noskatīties 1979.gadā veidoto filmu par tradicionālo dziedāšanu Latvijā – "Kur dziesmiņa kājām tek". Sekoja teorētiskie priekšlasījumi, un jauniešiem bija iespēja iepazīties ar mazāk zināmiem tautas mūzikas instrumentiem. Etnomuzikoloģijas studente Aiga Sprindža sniedza nelielu teorētisku ieskatu par cimbalas vēsturi pasaulē un Latvijā, bet Ilmārs Pumpurs atgādināja un mēģināja popularizēt īpaši Ziemeļlatgales pusē piemirsto, bet 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā tik plaši izmantoto mūzikas instrumentu – pusdūru kokli jeb caurspēlējamo citaru, kuras spēlēt pratēji dzīvo vēl tepat Viļakas novadā, piemēram, Jānis Uzklīņģis Žiguros. Dienas turpinājumā jaunieši varēja iz-

vēlēties kādu no tīkamākajām meistarklasēm – turpināt folkloras deju apguvi un mācīties mandolīnas spēlēšanu pie Ilmāra Pumpura, gūt priekšstatu par cimbalas spēli pie Aigas Sprindžas, rībināt latgaliešu ritma instrumentu *bubynu* Zanes Dukaļskas vadībā vai iemācīties jaunu Ziemeļlatgales dziesmu pie Zanes Šmites. Zane Dukaļska ir ilggadēja "Vīteru", nu arī "Rikšu" dalībniece, un šobrīd ir viena no labākajām *bubyna* spēlētājām Latvijā. Visiem gribētājiem Balkanos Zane parādīja instrumenta iespējas un daudzveidīgās ritma tehnikas, tāpat, piepalīdzot Etno dienu dalībniekiem, gandrīz īstenoja savu sapni par *bubynu* ansambli. Īpaši savijņojoša bija dziesmas mācīšanās pie Z.Šmites, kura nodarbībai bija izvēlējusies kādu no Ziemeļlatgales *bolsiem* – šoreiz *vosoras bolsu*, ko septiņdesmitajos gados kopīgi ierakstījuši Antons Slišāns un priesteris Miķelis Jermacāns. Toreiz Šķilbēnu pagasta sievu dziedājumus ierakstīja slepeni, baidoties no pastāvošās valsts iekārtas.

Jaunieši atzina, ka bijušais Balvu rajons viņiem bijis vēl neiepazīts, bet ekskursija pa Šķilbēnu pagastu deva īsta ceļojuma sajūtu. Gides Ineses pavadībā visi iepazīna Rekovas un Šķilbanu ciemus. Iedvesmojoša bija ciemošanās zemnieku saimniecībā "Kotiņi", kur tās īpašnieks Aldis Ločmelis ne vien iepazīstināja ar savu uzņēmumu, tā vēsturi un pašreizējo darbošanos, bet arī nosvēra visus dalībniekus uz svariem. Pēcpusdienā Jauniešu Etno dienu dalībniekus ciemos gaidīja Medņevas tautas namā, kur notika Etno dienu noslēguma koncerts. Jauniešu folkloras kopas no visas Latvijas – vietējie Upītes jaunieši, Briežuciema "Soldani", "Kokle", "Rīgas danču kluba muzikanti", "Rudzi" un "Dandari" no Rīgas, "Vīteri" un "Rikši" no Rēzeknes – rādīja savas prasmes. Koncertā uzstājās

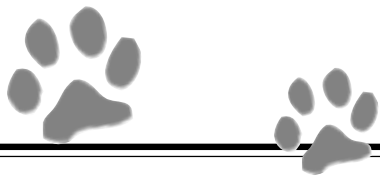

Etnomuzikoloģijas studente Aiga Sprindža. Viņa iepazīstināja ar cimbalu vēsturi.

arī īpašie viesi – no Liepnas ieradās Ilga Reizniece ar savām skolniecēm, kuras aktīvi mācījušās Liepnas pusē raksturīgo dziedāšanu.

E.Husare un K.Pokratiece,
jauniešu Etno dienu dalībnieces
Lappusi sagatavoja Z.Logina

Problēma

Kad pienācis laiks atvadīties

Katru gadu septembra otrajā svētdienā pasaulē atzīmē Mirušo dzīvnieku piemiņas dienu. Jebkuram normālam cilvēkam mājdzīvnieks ir kā ģimenes loceklis, kurš pelnījis, lai to apglabātu ar cieņu. Vai šāda iespēja dota arī Balvu pilsētas iedzīvotāju mīlulim?

Ne vienam vien balvenietim mājās dzīvo kāds mīldzīvnieks, sākot no suņiem vai kaķiem, beidzot ar papagaiļiem un zelta zivtiņām. Šīs mazās Dieva radības dāvā savu mīlestību un uzticību, nereti kļūstot par labākajiem un pat vienīgajiem draugiem vientuļi cilvēki dzīvē. Diemžēl dzīvnieku mūžs ir īsāks par mūsējo, tādēļ neizbēgami pienāk diena, kad no sava mīlulī jāatvadās uz mūžu. Mīlīgajām sirdssāpēm, apraudot draugu, pievienojas vēl viena problēma - kur viņu apglabāt? Lauku sētās dzīvojošajiem ir vieglāk, jo saimnieka rīcībā parasti ir lielāka vai mazāka zemes platība. Bet ko darīt tiem, kuri dzīvo dzīvokļos? Pilsētu iedzīvotāji nereti izmanto mežus vai kādas citas nomaļas teritorijas, sliktākajā gadījumā - atkritumu konteinerus. Saprotams, ka šādi dzīvnieku apglabāšanas veidi ir ne vien nelikumīgi un antisantitāri, bet bieži vien arī neētiski.

Vai kapsēta vajadzīga?

Pasaulē dzīvnieku kapsētas pastāv jau sen. Daudzi dzīvniekmīļi dzirdējuši arī par Uģa Rūķiņa izveidoto pirmo legālo dzīvnieku kapsētu Latvijā "Citi medību lauki", kas atrodas Babītes pagastā. Kapsēta ir iežogota, labiekārtota un darbojas visu diennakti. Vajadzības gadījumā var piezvanīt, un dežurējošie strādnieki atbrauks, lai mirušo dzīvnieku pārvestu uz morgu. Kapsētas saimnieks nodrošina visu nepieciešamo dzīvnieku apbedīšanai - transportu, morgu, šķirstu u.t.t. Tie visi, protams, ir maksas pakalpojumi. Neraugoties uz to, cilvēku skaits, kuri savam mīlulim vēlas nodrošināt pienācīgas mūža mājas, pieaug. Protams, daudziem mūspuses cilvēkiem, kuri raduši dzīvot nabadzībā, tās šķiet pilnīgas muļķības, bet gribas atgādināt - jo civilizētāka valsts, jo labāk tās iedzīvotāji izturas pret dzīvniekiem. Gribas ticēt, ka arī balvenieši kādreiz varēs sevi pieskaitīt pie progresīviem cilvēkiem. Diemžēl pagaidām mums nav ar ko lepoties.

Teiksiet - kuru gan interesē dzīvnieku kapsētas, kad daudzi cilvēki dzīvo sliktāk par dzīvniekiem?! Veterinārārste SILVIJA STRUPKA vēlas atspēkot šādu viedokli: "Manā praksē ļoti bieži nākas saskarties ar to, ka nav kur apglabāt nomirušos dzīvniekus. Pirms kāda laika dzirdēju par ideju izveidot dzīvnieku kapsētu Tilžas pagastā. Uzskatu, ka neviens balvenietis uz turieni savu mirušo dzīvnieku nevedīs, jo tas ir pārāk tālu. Savukārt pašiem tilžēniešiem vajadzības pēc tādās kapsētas nav, jo gandrīz visiem pieder sava zeme. Turpretim, ja kapsēta atrastos kaut kur Balvu apkārtnē, esmu pārliecināta, ka to izmantotu ļoti daudzi pilsētnieki. Vai tiešām pilsētas apkārtnē nav iespējams atrast vietu, kur varētu

Milules kaps. Nereti pilsētnieki savus četrkājainos mīluljus apglabā vasarnīcas teritorijā, ja viņiem tāda pieder. Arī šajā kapiņā pie vasarnīcas apglabāts kādas balveniešu ģimenes mūžībā aizgājuši kaķenīte, vārdā Munna.

Foto - no personīgā arhīva

ierīkot dzīvnieku kapsētu?" ar jautājumu pašvaldībai savu argumentu izklāstu noslēdz veterinārārste.

Balvos kapsētas nav, bet vai būs?

"Balvu novada attīstības programmā 2011. - 2017. gadam skaidri un gaiši rakstīts: "Novadā dzīvnieku kapsētas nav." Plānā līdz 2017. gadam nav paredzēta tās izveidošana. Arī p/a "San - Tex" direktors ULDIS SPRUDZĀNS apstiprina, ka dzīvnieku kapsētas pie mums nav un tādas ierīkošana pagaidām nav plānota, savukārt kritušos dzīvniekus, ko savāc "San - Tex" darbinieki, par noteiktu samaksu izved firma "Reneta". U.Sprudzāns apgalvo, ka viņam nav nācies uzklaut iedzīvotāju vēlmes par dzīvnieku kapsētas ierīkošanu. "Drīzāk jautā, kā tikt vaļā no sava kādreizējā mīlulī, kurš pēkšņi kļuvis agresīvs," saka p/a "San - Tex" direktors.

Savukārt p/a "San - Tex" komunālais inženieris AIVARS PUĢEJS stāsta, ka darbā nereti sastopas ar problēmām pēc klaiņojoša dzīvnieka iemidzināšanas, jo gadījumos, kad klaiņojošā dzīvnieka saimnieku neizdodas sameklēt, nākas suni iemidzināt. "Nesen iegādājāties

Fakti

- **Vecākā un prestižākā dzīvnieku kapsēta ASV, kas dibināta 1896. gadā, atrodas Hartsdeilā - Ņujorkā.**
- **ASV ir vairāk nekā 600 dzīvnieku kapsētas.**
- **Eiropā vecākā dzīvnieku kapsēta atrodas Francijā - Parīzē. Tā dibināta 1899. gadā.**
- **Parīzes dzīvnieku kapsētā atrodas viens no pasaules slavenākajiem pieminekļiem dzīvniekiem - sunim sanbernāram, kurš Alpu kalnos izglāba 40 cilvēkus, bet, glābjot 41., pārpratuma dēļ tika nošauts.**
- **Edinburgas dzīvnieku kapsētā uzstādīts piemineklis terjeram Bobijam, kurš 14 gadus gāja uz sava saimnieka kapu.**

Kāpēc?

Iemesli, kādēļ mājdzīvnieks jāapglabā dzīvnieku kapsētā:

- **Daudzi mājdzīvnieku īpašnieki dzīvo dzīvokļos, to saimniekiem nav sava zemes īpašuma - tātad kaut vai puslegālas apbedīšanas iespējas.**
- **Vai citus ģimenes locekļus arī apbedīsiet mājās (aiz šķūniša, dārza stūri u.t.t.)?**
- **Vai vēlaties, lai Jūsu nākamie dzīvnieki čurā virsū apbedītā dzīvnieka kapam vai izkāpa kapa kopiņu?**
- **Vai apraksiet mājdzīvnieku pareizajā dziļumā, lai to neizrakātu žurkas vai klejojošie dzīvnieki?**

speciālu konteineru, kurā izved mirušos dzīvniekus. Tajā ietilpst aptuveni 3 vidēja izmēra mājdzīvnieki. Vasarā uzglabāt beigtu dzīvnieku konteinerā, gaidot, kamēr nomirs vēl kāds, nav iespējams, bet izvest vienu mirušo dzīvnieku ir pārāk dārgi. Par vienu izsaukumu firmai jāmaksā 20 lati, klāt nāk maksa atkarībā no dzīvnieka svara. Tādējādi viena pilna konteinerā izvešana izmaksās aptuveni 100 latus." A. Pugejs piekrist, ka dzīvnieku kapsēta Balvos ir nepieciešama, taču tam vajadzīga nopietna sagatavošanās. "Jāatrod piemērota vieta, kurai jābūt reģistrētai un iežogotai. Kapsētā jāuztur zināmas sanitārās normas," vajadzības uzskaita komunālais inženieris. Viņš ir pārliecināts, ka kapsētas uzturēšana ir pilnas slodzes darbs vismaz vienam cilvēkam. A.Pugejs uzskata, ka ar dzīvnieku labturību saistītie jautājumi mūsu novadā joprojām nav atrisināti pienācīgā veidā. "Problēmas sakne ir tā, ka nav vienotas dzīvnieku un viņu saimnieku reģistrācijas sistēmas, kurā būtu dzīvnieku foto un saimnieku koordinātes. Šāda datu bāze ļautu vienkāršāk atrast dzīvnieka saimnieku, kura pienākums ir uzņemties atbildību par savu mīluli," uzskata A.Pugejs. Tomēr nākotnē viņš skatās optimistiski: "Iespējams, nākamgad risināsim šīs problēmas, jo jau sperti pirmie soļi šajā virzienā."

Mans mīlulis

Uzvedas kā Ēģiptes valdniece

Foto - no personīgā arhīva

Pēc nesekmīgas Balvos notikušās kaķu izstādes apmeklējuma, divpadsmitgadīgā Paula Paidere stingri nolēma: viņai būs persiešu šķirnes kaķis! Tomēr meitenes mamma nebija gluži mierā ar to, ka šīs šķirnes minču spalva rūpīgi jākopj. Nonākot pie kompromisa, mamma un meita izvēlējās mazāk spalvaino, bet ne mazāk smuko Siāmas šķirnes kaķenīti, ko nosauca par Kleopatru. Kleopatra pilnībā atbilstoši Ēģiptes valdnieces vārdam - trīs mēnešus vecā draiskule ir tikpat lepna, valdonīga un skaista. "Viņas stāja un uzvedība ir tikpat dižciltīga. Vērojot no malas, šķiet, ka viņa ar pārākumu vēro visus pārējos. Kad iepazīstinājām Kleopatru ar citiem kaķiem, viņa tos visus uzreiz nolika pie vietas. Viņa nevienam neļaus sev kāpt uz galvas," savu mīluli raksturo Paula. Tajā pašā laikā pret savu saimnieci viņa ir ļoti mīļa un rotaļīga. Lai gan kaķenīte ēd gandrīz visu, viņai negaršo zivis, toties patiek siers. Arī pret gaļu Kleopatras attieksme nav viennozīmīga. "Dažreiz viņa to ēd, citreiz nē," par savas mīlules īpatnībām stāsta meitene. Viņa atklāj, ka mīlulei piemīt vēl viena neparasta īpašība. "Kleopatra labprāt peld vannā," apgalvo Paula. Mazās draiskules dienas aizrit rotaļās - izvelkot konfektes no konfekšu trauka, rāpjoties pa aizkariem un draiskojoties ar saimnieci. "Kleopatra nekad nespēlējās ar mantiņām, ko viņai nopērku, toties jebkurā vietā, pat starp mašīnas sēdekļiem, atrod konfekšu papirus, ar ko viņai ļoti patīk spēlēties," mīlules iecienītāko rotaļlietu atklāj Paula.

Meklējam atbildi

Pārāk maz dalībnieku

Kāda lasītāja jautā: "Vai Balvos šogad darbojas "Suņu skola"?"

Sazinoties ar Alūksnes kinologu biedrības "Remis" vadītāju AGRĪ NAGLI, uzzinājām, ka šogad suņu apmācības nodarbības Balvos nenotiek, un tam ir tikai viens iemesls - pieteicās pārāk maz dalībnieku. "Šogad interesi par apmācībām izrādīja tikai trīs suņu īpašnieki. Salīdzinājumam: pērn Balvos apmācījām 14 suņus, bet Alūksnē šogad uz nodarbībām nāc 18 dalībnieki," stāsta A.Naglis. Viņš atklāj, ka pagaidām balvenieši, kuri vēlas apmācīt savus četrkājainos draugus, trešdienās un sestdienās brauc uz nodarbībām Alūksnē. Uz jautājumu: "Kādēļ tik maz Balvu iedzīvotāju izteikuši vēlēšanos apmācīt savus suņus?", A. Naglis piedāvā savu versiju: "Daudz kas atkarīgs no pašvaldības un veterinārārstiem. Piemēram, mūsu pašvaldības saistošajos noteikumos ir obligāta prasība, ka suņiem jābūt ne tikai reģistrētiem un potētiem, bet arī apmācītiem. Tādēļ mūsu veterinārārste Signe Gorbāne savus klientus pēc potēšanas un reģistrēšanas nosūta pie mums." A.Naglis atzīst, ka labprāt turpinātu sadarbību ar balveniešiem. "Dresūras laukums joprojām ir mūsu rīcībā, arī visi nodokļi par to samaksāti. Ja nākamajā pavasarī, uzsākot jauno sezonu (maiņa sākumā), Balvos pieteiksies vismaz 5 suņu saimnieki, nodarbības atkal notiks," sola biedrības "Remis" vadītājs.

Labā ziņa

Saimnieks atradies

P/a "San - Tex" komunālais inženieris Aivars Pugejs trešdien pastāstīja, ka, pateicoties publikācijai laikraksta "Vaduguns" 18. septembra numurā, ir pieteicies noklaiduša suņa saimnieks.

Jaundzimušie

Tētis dēlu nosauc par Miku.

11.septembrī pulksten 0.30 piedzima puika. Svars - 3,770kg, garums 56cm. Puisēna mammai Valijai Aleksandrovai no Balviem šis ir otrais bērniņš. "Meitai Karīnai

11.novembrī paliks 20 gadi. Interesanti, ka arī dēliņš piedzima 11.datumā," saka Valija. Jaunā māmiņa stāsta, ka pirmajās divās ultrasonogrāfijas pārbaudēs viņai solīja meitenīti, taču pašai iekšējā nojauta teica, ka šoreiz būs puika. Un Valijai izrādījās taisnība. Jau pirms dzimšanas puika ticis pie vārda Miks. Valija skaidro, ka par vārda variantu ģimenes sapulcē visi vienojās ātri un bez domstarpībām. "Tētis gribēja dēlam dot latvisku vārdu, arī Karīnai šis vārda variants patika. Ģimēnē smējāmies, ka būs mazā Mikiņa lielie darbi," saka Valija.

Vārdu jaundzimušajam vēl domās.

24.septembrī pulksten 4.18 piedzima puika. Svars - 3,060kg, garums - 51cm. Puisēna mammai Lilai Afoņkinai no Gulbenes šis ir pirmais bērniņš. "Pēc vēdera formas un sāļajiem produktiem, ko kārojās, jau iepriekš nojautu, ka man būs puika. Grūtniecības sestajā mēnesī mediķi manu nojautu arī apstiprināja. Pagaidām vārdu jaundzimušajam puikam vēl neesmu izdomājusi, taču līdz brīdim, kad no dzemdību nodaļas dosimies mājās, mēs ar vīru Valēriju ar šo uzdevumu noteikti būsime tikuši galā. Jau tagad varu pateikt, ka tas nebūs latvisks vārds, jo tādi man īsti neiet pie sirds," stāsta jaunā māmiņa. Laila teic, ka viņai ar Balviem nav nekādas saistības - ne šeit dzīvo draugi, ne radi. "Vienīgi interesanti tas, ka pirms 20 gadiem es pati nācu pasaulē Balvu dzemdību nodaļā. Tagad šeit piedzima arī mans pirmais mazulis," priecīga stāsta jaunā māmiņa. Laila priecājas arī par to, ka tagad septembra mēnesī kalendārā ciparu 24 varēs apvilkt ar sarkanu krāsu. "Līdz šim ģimēnē septembrī nebija nevienas jubilejas, toties tagad būs!" teic Laila.

Vēl dzimuši:

20.augustā pulksten 12.12 piedzima meitenīte. Svars - 2,870kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Jekaterina Bistrjakova dzīvo Viļakas novadā.

27.augustā 12.52 piedzima meitenīte. Svars - 3,990kg, garums 60cm. Meitenītes mamma Kristīne Lapsa dzīvo Lazdulejas pagastā.

30.augustā pulksten 17.13 piedzima meitenīte. Svars - 3,750kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Daina Bukovska dzīvo Lazdulejas pagastā.

1.septembrī pulksten 10.11 piedzima meitenīte. Svars - 3,430kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Solvita Lesniece dzīvo Balvos.

6.septembrī pulksten 10.05 piedzima meitenīte. Svars - 3,470kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Līga Pužule dzīvo Balvos.

12.septembrī pulksten 5.05 piedzima puika. Svars - 3,750kg, garums 55cm. Puisēna mamma Inese Bogdanova dzīvo Ludzā.

14.septembrī pulksten 13.50 piedzima puika. Svars - 3,720kg, garums 55cm. Puisēna mamma Līgita Kuške dzīvo Gulbenes novadā.

Ievērojams septembra jubilatāriem cienījamā vecumā!

Boleslavs Zelčs
Balvu pilsētā
Jānis Sprudzāns
Staņislavs Paiders
Inta Salcēviča
Biruta Rutkaste

80 GADOS

Baltinavas novadā
Emilija Daukste
Lazdūkalna pagastā
Emilija Konivāle
Lazdulejas pagastā
Veneranda Tabūne
Medņevas pagastā
Jānis Zaremba
Rugāju pagastā
Anna Žuga
Susāju pagastā
Fjodors Morozovs
Šķilbēnu pagastā
Tekla Circene
Tilžas pagastā
Genovefa Baltā
Ilga Čipate
Vecvilzas pagastā
Ilga Sinele
Žiguru pagastā
Veneranda Borisanova
Ivans Gajevs
Janīna Martinova
Viļakas pilsētā
Nadežda Cvetkova
Ļubova Vinogradova
Balvu pilsētā
Lucija Voiciša
Vilgelms Laganovskis
Velta Lucija Plotova
Jānis Sirmāis
Zelma Grinberga
Valentīna Kuļša

99 GADOS

Bērzpils pagastā
Virģinija Puģače

94 GADOS

Baltinavas novadā
Domicella Ločmele
Rugāju pagastā
Anastasija Vozņesenska

91 GADĀ

Rugāju pagastā
Zinaida Ivanova
Tilžas pagastā
Elza Sproģe
Viksnas pagastā
Rozālija Enģe

90 GADOS

Kubulu pagastā
Jevdokija Puhova
Medņevas pagastā
Mihalina Duļbinska
Rugāju pagastā
Bruno Linde
Viļakas pilsētā
Tekla Briča
Olga Serebrņicka

89 GADOS

Baltinavas novadā
Aleksandra Homčenoka
Balvu pagastā
Leokādija Brokāne
Briežuciema pagastā
Māra Logina
Rugāju pagastā
Veronika Šaicāne
Šķilbēnu pagastā
Indriks Tabors
Viļakas pilsētā
Valentīna Boikova
Balvu pilsētā
Zinaida Afanasjeva

88 GADOS

Rugāju pagastā
Jadviga Pleša
Tilžas pagastā
Zinaida Lazdiņa

87 GADOS

Balvu pagastā
Lucija Viksna
Kubulu pagastā
Marija Krēmere
Antoņina Pitkeviča
Lazdūkalna pagastā
Marcijana Masa
Susāju pagastā
Anna Strupka
Balvu pilsētā
Zinaida Staruškina
Rozālija Laizāne

86 GADOS

Lazdūkalna pagastā
Asja Zakarīte
Šķilbēnu pagastā
Stanislava Krakope
Tilžas pagastā
Anastasija Klitončika
Broņislava Silauniece
Veronika Sisojeva
Žiguru pagastā
Olga Upite
Ļubova Veselova
Viļakas pilsētā
Anna Fomina
Pansionātā
Jānis Celmiņš
Uldis Kupčs
Balvu pilsētā
Ļubova Kuropatkina

85 GADOS

Baltinavas novadā
Eleonora Vilne
Bērzpils pagastā

Aloizs Svelpe

Bērzkalnes pagastā
Milda Laicāne
Lazdūkalna pagastā
Helena Krauča
Susāju pagastā
Anele Jeromāne
Šķilbēnu pagastā
Stefānija Matisāne
Antoņina Tabore
Viksnas pagastā
Olga Andrejeva
Viļakas pilsētā
Anna Cvetkova
Balvu pilsētā
Staņislavs Garais

84 GADOS

Balvu pagastā
Mihalina Dukovska
Kubulu pagastā
Anna Belova
Kupravas pagastā
Elena Dubrova
Susāju pagastā
Janīna Supe
Žiguru pagastā
Olga Petrova
Viļakas pilsētā
Ņina Jasakova
Aleksandra Jevstignejeva
Pansionātā
Olga Šņukute
Balvu pilsētā
Helena Birska
Antoņina Petrova

83 GADOS

Baltinavas novadā
Virģinija Jermacāne
Bērzpils pagastā
Ādolfs Garais
Rugāju pagastā
Zenaida Čakāne

Viksnas pagastā

Velta Puģeja
Žiguru pagastā
Anastasija Grigorjeva
Balvu pilsētā
Boriss Toropovs

82 GADOS

Lazdūkalna pagastā
Albīna Oža
Jānis Plešs
Šķilbēnu pagastā
Terēzija Kozlova
Valentīna Pužule
Tilžas pagastā
Mateušs Zelčs
Viksnas pagastā
Dzidra Stebere
Valentīna Garoza
Žiguru pagastā
Elza Karro
Viļakas pilsētā
Ivans Kaļiņins
Marija Šakina
Balvu pilsētā
Donāts Laizāns

81 GADĀ

Balvu pagastā
Līvija Rita Vilnīte
Bērzkalnes pagastā
Austra Budeviča
Ranta Salmane
Krišjāņu pagastā
Broņislava Zelča
Medņevas pagastā
Anastasija Logina
Tilžas pagastā
Veronika Gabrāne
Zenta Tučāne
Vecumu pagastā
Tereze Locāne
Viļakas pilsētā
Anele Dupuža

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Vēsture

⇒ Babilona - ienīsta, bijāta un apbrīnota. Pirms 2600 gadiem Jaunbabilonijas valdnieks Nebukadnecars II izvērs vienu no senatnes ambiciozākajiem būvprojektiem. Viņa valsts galvaspilsētai Babilonai ir jākļūst par lielāko un skaistāko pasaulē.

⇒ Noskenē Straupes vēsturisko centru. Mūsdienās reti kurš apjauš, ka klusais Straupes ciems Braslas upes

krastā pirms 600 gadiem bija plaukstoša viduslaiku pilsēta.

⇒ Stradivāri - vijolbūves maestro. Viņa darinātos stīgu instrumentus mīl pasaules labākie mūziķi un iekāro bagātākie kolekcionāri.

⇒ Triku meistars muļķo nacistus. Lielbritānijai 1941. gadā Ziemeļāfrikā draud sakāve cīņā ar vāciešiem. Izmisušie britu armijas komandieri operācijās iesaista burvju mākslinieku Džesperu Meskelinu.

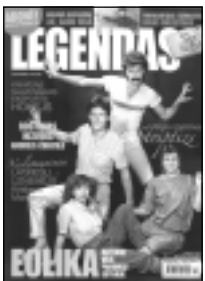
⇒ Vēsturē pirmā bruņukuģu kauja. ASV Dienvidu štatiem ļoti ir vajadzīgs efektīvs ierocis cīņai ar Ziemeļu štatu ieviesto blokādi. Tāpēc dienvidnieki uzbūvē bruņukuģi. Kad par to uzzina Ziemeļu štati, arī viņi steigz rīkoties tāpat. 1862. gadā abi dzelzs milži - "Monitor" un "Merrimack" - tiekas pirmajā bruņukuģu jūras kaujā.

⇒ Slepkaivība? Pašnāvība? Merilinas Monro nāves noslēpums. Mainītas liecības, pazuduši dokumenti un nepilnīga autopsija.

⇒ Brāļi Nobeli - Krievijas naftas karaļi. Kopā ar brāļiem Ludviģu un Alfrēdu viņš pāris gadus izveidoja vērienīgu naftas ieguves un pārstrādes impēriju.

⇒ Komanču baltā virsaite. 1836.gadā prērijas kareivīgie indiāņi - komanči - uzbrukumā Pārķera fortam nogalina vairākus kolonistus un nolaupta deviņus gadus veco Sintiju Enu Pārķeri.

Legēndas

⇒ Rostovas nezvērs. Apriņ 20 gadu, kopš Krievijas tiesa nolēma sodīt ar nāvi sērijveida slepkavu Andreju Čikatilo.

⇒ "Eolikas" fenomēns: Lipīgas dziesmas un milzīgs darbs. Eolika mūzikas mīļotājiem vispirms saistās ar vokālo kvartetu, kas pirms diviem gadiem ar skaļu skandālu izjuka savā 30 gadu jubilejas turnejā, tomēr grupas "Eolika" pirmsākumi meklējami jau pagājušā gadsimta 60. gados.

⇒ Karsts ledus no Kanādas. Arī hokejam reiz pienāca laiks, kad tas no piemājas diķa pārcēlās uz savu izrādes vietu.

⇒ Mīlestība un māksla mūža garumā. Margaritai Stārastei-Bordevikai liktenis dāvājis ne vien spožu mākslinieces talantu, bet arī viņas īsto cilvēku.

⇒ Viņi mūs vēro! Vīri melnā. Kas viņi ir - valdības spiegi vai no senām teiksmām izkāpuši ļaunie spēki?

⇒ Matu krāsas sāga. Betankūru dzimtas vārds ir saistīts ne tikai ar vienu no pasaules slavenākajiem kosmētikas zīmoliem, bet arī ar finansiāliem un politiskiem skandāliem.

⇒ Slaktiņš AB dambī. Gaišā un saulainā 1932. gada pusdienlaikā psihiski nenosvērts Pārdaugavas pašpuika nošāva trīs un ievainoja vienu policistu. Ar slepkavu tika galā ne jau kārtības sargi, bet gan nejaušs garāmgājējs.

Citādā Pasaule

⇒ Ar sapni par Tibetu. Nacionālā teātra aktrise Anete Saulīte.

⇒ Mūžīgi ziedošais Marijas dārzs.

⇒ Juris, mediķis būdams, ticēja tikai tam, ko pats bija piedzīvojis. Runas par gaismu tmeļa galā un tamlīdzīgām parādībām viņš apšaubīja līdz liktenīgajai avārijai...

⇒ Racionālie noslēpumu meklējumi.

⇒ Fotogrāfs un optiķis Jānis Šatrovskis.

⇒ Frankenšteina mammas šausmu nakts.

⇒ Jeruzalemes brīnumi.

⇒ Kas ir mandala un kā to radīt? Krāsas mandalās.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 15.oktobrim.

9. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 18 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriģā acs" 8. kārtā veiksmē uzsmaidīja VIJAI LOČMELEI no Lazdukalna.** Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.oktobrim.

9.
kārtā

2		5	9				
7			4		8		
4				1	5	2	
5	3						9
1	8		5		7		6 2
9							8 4
		1	7	4			3
			6		3		7
					1	6	5

Pareizās atbildes iesūtīja: V.Ločmele (Lazdukalns), D.Svarinskis (Balvi), I.Slišāns (Vecumu pagasts), V.Gavrjušenkova, Z.Šulce, J.Voicišs, M.Reibāne, Z.Bērziņa, D.Kivkucāns, M.Pretice, A.Zelčs, S.Sirmā, J.Pošeika, St.Lazdiņš (Balvi), V.Dragune (Kuprava), A.Mičule, A.Slišāns (Tilža), V.Krēmere (Susāju pagasts), J.Voicišs (Sudarbe), A.Zeltiņa (Vectilža), V.Šadurska (Medņi), I.Homko (Medņeva), E.Pērkone (Rugāju novads), V.Priedīte (Stāmeriena), I.Socka (Krišjāņi), S.Garbovska (Madonas novads).

8. kārtas uzvarētāja ir VALENTĪNA KRĒMERE no Susāju pagasta Svilpovas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Oktobra tēma – "Dzīvei ir tāda krāsa, kāda tā ir tavai iztēlei". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Tomātiņi. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Kā gribu, tā atpūšos. Iesūtīja Judīte Tuleiko no Kubuliem.

Par septembra tēmas "Rudentiņš, bagāts vīrs" veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta SANTA ROSTOKA no Balviem ar fotogrāfiju "Divkauja", kas publicēta 18.septembrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt

Savlaikus iesniegt informāciju par mainīto bankas konta numuru

Lauku atbalsta dienests (LAD) aicina klientus, kuri *Hipotēku* bankas pārveides laikā pārcēlušī kontu no *Hipotēku* bankas uz *Swedbank* vai citu banku, savlaikus sniegt informāciju par mainīto bankas konta numuru.

Informācija nepieciešama, lai netiktu aizkavēta 2012.gada tiešo maksājumu saņemšana.

Veidlapas klienta datu maiņai pieejamas LAD mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā LAD klientu reģistrācija.

Aizpildītu un parakstītu veidlapu var iesniegt tuvākajā LAD reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē vai Centrālajā aparātā, vai arī nosūtīt pa pastu. Ja veidlapa parakstīta elektroniski, to var sūtīt uz e-pasta adresi: lad@lad.gov.lv.

Lauksaimniekiem piešķirti nākamie 5 litri dīzeļdegvielas, kas atbrīvota no akcīzes nodokļa

Lauku atbalsta dienests (LAD), pamatojoties uz Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumiem Nr.344 "Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem", kā arī lauksaimniecības produkcijas ražotāju intensīvo darbu rudens mēnešos, piešķir nākamo dīzeļdegvielas, kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu, apjomu - 5 litrus par vienu atbilstošās platības hektāru. Līdz ar to šī gada 21.septembrī piešķirti 80 (50+25+5) litri par vienu atbilstošās platības hektāru.

Par atlikušā dīzeļdegvielas daudzuma piešķiršanu LAD lēmumu pieņems līdz 2012.gada 30.oktobrim.

Izmaiņas likumā "Par nodokļiem un nodevām"

Pieņemtas vērienīgas izmaiņas likumā "Par nodokļiem un nodevām", kas skar gan uzņēmumus, gan privātpersonas. Grozījumi paredz ierobežot ēnu ekonomikas izplatīšanos, kā arī sakārto atsevišķas nodokļu maksātāju darbības darījumus ar saistītām personām.

Riska adrese

Turpmāk vairs nedrīkstēs Uzņēmumu reģistrā reģistrēt uzņēmumus, kuriem ir riska adrese. Likumā definēts, ka tā ir nodokļu maksātāja adrese, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

□ Valsts ieņēmumu dienests konstatējis, ka ne nodokļu maksātāja juridiskajā adresē, ne reģistrētās struktūrvienības, ja tāda ir, adresē saimniecisko darbību nav iespējams veikt;

□ nodokļu maksātāja juridiskā adrese vai komercsabiedrības vienīgā dalībnieka vai vienīgās amatpersonas deklarētās dzīvesvietas adrese ir sociālās institūcijas, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, vai ieslodzījuma vietas adrese.

Valsts ieņēmumu dienestam būs pienākums gādāt par riska adrešu sarakstu un regulāri sniegt šo informāciju Uzņēmumu reģistram.

Darījumi ar saistītām personām

Likums papildināts ar jauniem pantiem par darījumiem ar saistītām personām. Nodokļu maksātāja pienākums būs sniegt informāciju Valsts ieņēmumu dienestam (VID) par darījumiem ar šādām personām. Šo informāciju nodokļu maksātājam jāsniedz glabāt piecus gadus un iesniegt nodokļu administrācijai mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja informāciju noteiktajā termiņā neiesniegs, nodokļu administrācija nosacīs darījumu tirgus cenu (vērtību) pēc tās rīcībā esošajām ziņām.

Pārējie ir saimnieciska rakstura, piemēram, mātes un meitas uzņēmuma izejvielu savstarpējās piegādes, grupas uzņēmumu gatavās produkcijas piegādes un citas.

To, kas ir saistītas personas un kāda informācija nepieciešama dokumentācijā par darījumiem ar tām, precīzi paredz likums "Par nodokļiem un nodevām". Darījumos ar saistītām personām jāievēro arī likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 12. pants, kas noteic, ka tirgus vērtība jāaprēķina par jebkuru darījumu, tostarp tad, ja veikti aizdevumi un aizņēmumi. Tirgus vērtības cenu aprēķināšanas metodes noteiktas Ministru kabineta noteikumos.

Transfertcenas

Jaunums ir arī transforta cenu saskaņošana ar VID. Transfertcena ir preču vai pakalpojumu cena (vērtība), kas piemērota darījumā starp personām, kas likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē uzskatāmas par saistītajiem uzņēmumiem, no kuriem viens ir ārvalstu uzņēmums.

No nākamā gada 1. janvāra, veicot vai uzsākot darījumus ar personu, kas likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē ir saistīts ārvalstu uzņēmums, var ierosināt (bet tas nav obligāti!) noslēgt iepriekšēju vienošanos ar VID par tirgus cenas (vērtības) noteikšanu konkrētam darījumam vai darījumu veidam, ja darījuma vai plānotā darījuma vērtība ar saistīto ārvalstu personu pārsniedz vienu miljonu latu gadā.

Ja uzņēmums ar VID transfertcenas nebūs saskaņojis, dienestam būs tiesības pieņemt lēmumu par nodokļu revīzijas (audita) veikšanu, lai pārbaudītu transfertcenu atbilstību

darījuma tirgus cenai (vērtībai). Soda naudu par pārkāpumiem varēs uzlikt piecu gadu laikā.

Ofšori

Par nodokļu maksātāju uzskata personu, kurai piešķirtas un kura regulāri (vairāk nekā vienu reizi taksācijas periodā) izmanto pilnvaras noslēgt līgumus tās fiziskās, juridiskās vai citas personas vārdā, kura atrodas, izveidota vai nodibināta kādā no:

1) normatīvajos aktos par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām minētajām valstīm vai teritorijām;

2) valstīm, ar kuru Latvijas Republikai nav noslēgts un nav stājies spēkā starptautisks līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, izņemot Eiropas Savienības dalībvalstis.

Šādam nodokļu maksātājam pienākums reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā vai Uzņēmumu reģistrā.

Apturēšana un atjaunošana

Likums papildināts ar jaunu 34.1pantu "Saimnieciskās darbības apturēšana normatīvo aktu pārkāpumu gadījumos", kas noteic, ka VID ir tiesības apturēt nodokļu maksātāja (vai tā struktūrvienības, kurā noticis pārkāpums) saimniecisko darbību, ja konstatēts vismaz viens no šādiem pārkāpumiem:

○ nodokļu maksātājs nodarbina personas, ar kurām nav noslēgts rakstveida darba līgums, un šo personu skaits ir 50% vai vairāk, bet ne mazāk kā trīs personas no objektā nodarbinātajām personām;

○ nodokļu maksātājs izvairījies no nodokļu vai nodevu maksāšanas;

○ nodokļu maksātājs lieto kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu datorprogrammu vai grāmatvedības informācijas datorsistēmu, kurai mainīta programmatūra vai veiktas citas darbības, ar kurām radīta iespēja slēpt vai samazināt ar nodokļiem un nodevām apliekamo objektu;

○ nodokļu maksātājs nodarbinātajai personai izmaksā ienākumus, kuri nav uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un VID sniegtajā ziņojumā par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju ienākumiem, par iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī, vai nodarbina vairāk nekā vienu personu, ar kuru nav noslēdzis rakstveida darba līgumu;

○ nodokļu maksātājs nav novērsis pārkāpumus, kas bija iemesls tā izslēgšanai no VID ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra.

Par saimnieciskās darbības apturēšanu VID brīdina nodokļu maksātāju piecu darbdienu laikā.

Bez brīdināšanas VID aptur nodokļu maksātāja saimniecisko darbību arī tad, ja konstatē kādu no šādiem apstākļiem:

○ nodokļu maksātāja adrese atbilst riska adresei;

○ VID rīcībā ir informācija, ka komercreģistrā kā nodokļu maksātāja vienīgais dalībnieks vai vienīgā amatpersona šā fakta konstatācijas brīdī ir tāda persona, kuras nolūks nav bijis veikt komercdarbību un kuras dati bez šīs personas piekrišanas izmantoti ierakstu izdarīšanai komercreģistrā vai kura par dalībnieku vai vienīgo amatpersonu kļuvusi pēc trešo personu lūguma;

○ VID rīcībā ir informācija, ka nodokļu maksātāja atsevišķu dalībnieku vai atsevišķu amatpersonu nolūks nav bijis veikt komercdarbību;

○ nodokļu maksātāja norādītā juridiskā adrese vai deklarētās dzīvesvietas adrese nav reģistrēta Valsts adrešu reģistrā;

○ nodokļu maksātājs pēc nodokļu administrācijas paziņojuma par pārbaudes veikšanu atkārtoti gada laikā nav sasniedzams norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietā.

Nodokļu maksātājam, kuram VID apturējis saimniecisko darbību, aizliegts pildīt maksājumu saistības un veikt darījumus.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 34.2 pants paredz kārtību, kādā atjauno nodokļu maksātāja saimniecisko darbību, ja VID pirms tam to apturējis. Darbību var atjaunot tikai tad, ja nodokļu maksātājs novērsis visus lēmumā par saimnieciskās darbības apturēšanu minētos pārkāpumus un par to paziņo. Pēc pārbaudes VID tad vienas darbdienu laikā atjauno darbību. Lēmums par nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības atjaunošanu stājas spēkā no tā pieņemšanas brīža.

Skaidrās naudas darījumi

Izdarīti grozījumi, samazinot skaidrās naudas lietošanas sliekšni. Veikti papildinājumi par privātpersonu identificēšanu un ziņošanu Valsts ieņēmumu dienestam, ja tā norēķinās skaidrā naudā par precī, kas dārgāka par 2000 latiem.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15. panta trešās daļas 5. un 51. punktā privātpersonām, ja tās ir darba devēji, un komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām un citām privāto tiesību juridiskajām personām kā nodokļu maksātājiem ir šādi papildus pienākumi:

○ šajā likumā un MK noteikumos paredzētajā kārtībā iesniegt nodokļu administrācijai informatīvo deklarāciju par visiem iepriekšējā mēnesī atsevišķi veiktajiem darījumiem skaidrā naudā (arī par pirkumiem), kuri pārsniedz tūkstoš latu;

○ šajā likumā un MK noteikumos paredzētajā kārtībā iesniegt nodokļu administrācijai informatīvo deklarāciju par iepriekšējā gadā skaidrā naudā veiktajiem darījumiem ar privātajām personām, kurām atbilstoši normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz 2000 latu.

Šis pienākums darījumos ar privātpersonām jāpilda, sākot no 2014.gada - katru gadu deklarējot iepriekšējā gadā skaidrā naudā veiktos darījumus.

Likuma 30. pantā veiktie grozījumi samazina skaidras naudas sliekšni, proti, nodokļu maksātājiem (izņemot privātpersonas, kuras nav individuālie komersanti) katru mēnesi līdz 15.datumam MK noteiktajā kārtībā jādeklarē visi iepriekšējā mēnesī savstarpēji skaidrā naudā veiktie darījumi, kuru summa pārsniedz 1000 latu. Nodokļu maksātājiem (izņemot privātpersonas, kuras nav individuālie komersanti) nav atļauts skaidrā naudā veikt darījumus, kuru summa pārsniedz 5000 latu.

Likuma 30. pants papildināts ar septīto daļu, kas noteic, ka nodokļu maksātāji, kuri veic saimniecisko darbību, MK noteiktajā kārtībā līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim deklarē visus iepriekšējā gadā skaidrā naudā veiktos darījumus ar privātpersonām, kurām atbilstoši normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē saimnieciskā darbība, ja viena darījuma summa vienā operācijā ar katru darījuma partneri pārsniedz 2000 latu. Šis nosacījums neattiecas uz skaidrā naudā izmaksātajiem laimestiem.

Ministru kabinetam līdz gada beigām vēl jāizdod visi paredzētie noteikumi.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus.
Tāl. 29320237, 64546681

SIA "ĀIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus,
cūkas, gaļas šķirnes lopus.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tāl. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tāl. 28761515.

Z/S "Kaļņpīrbes" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus, cūkas (ar bioloģiski
audzētus).
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 29430185, 29497789,
tāl./fakss 64725543.

Pērk: CIRSMAS -
skujkoku - Ls 20-25;
lapkoku - Ls 10-15 uz celma.
Ja nepieciešams, gatavojam
jaunu meža projektu, stigojam,
dastojam cirsma. **NEKUSTAMO**
ĪPAŠUMU. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 29289975.

SIA "SENDIJA" pērk lapu koku taru,
papīrmalku, malku, lapu un skujkoku
cirsma. Tāl. 29495199.

Pērk mežus, cirsma, izcirtumus un
īpašumus ar meža zemi.
Tāl. 26445015.

Pērk mežu un zemi.
Tāl. 29332209.

Piedāvā darbu

Vajadzīgi ZĀĢERI ar darba pieredzi. Darba apstākļi nodrošināti.
Tāl. 28608343.

Piedāvā darbu E kategorijas AUTOVADĪTĀJAM. Tāl. 29187388.

Piedāvā darbu CELTNIEM Nīderlandē. Tāl. +31616016749.

Piedāvā darbu ATSLĒDZNIEKIEM un KRĀSOTĀJAM smago krievu
motociklu restaurācijā. Ar priekšzināšanām vai bez, bet ar vēlmi
mācīties. Lazdulejas pagastā. Tāl. 25616004.

Ikvienam ir iespēja īsi un
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās - tikai 2 latus
par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības
dubultzīvs".

Zitas paldies visu paaudžu Briežuciema
aktivajiem ļaudīm - tas ir Jūsu nopelns, ka
Briežuciema vārds izskanējis Eiropas gada
pašvaldības apbalvošanas pasākumā. Lai
mums arī turpmāk izdodas!

Īmanta Lietavnieka pateicība Balvu policijas
un Balvu pašvaldības policijas darbiniekiem
par izpalīdzību, atsaucību un godprātīgu
darbu.

Pārdod

Pārdod Opel Astra, hečbeks, 1,4,
1992.g., labā vizuālā un tehniskā
kārtībā. Tāl. 26343584.

Pārdod Audi-80. Tāl. 29105796.

Lēti pārdod BMW. Tāl. 22418674
(zvanīt vakaros).

Pārdod malku. Tāl. 29182492.

Pārdod malku. Tāl. 26626702.

Pārdod miežus. Tāl. 29449432.

Pārdod sienu ruļļos.
Tāl. 29496873, 26463992.

Pārdod māju Balvos.
Tāl. 27887243.

Pārdod 1/2 māju Balvos.
Tāl. 25666947.

Pārdod vai izīrē 4-istabu dzīvokli.
Tāl. 28623960.

Pārdod 3-istabu dzīvokli.
Tāl. 20308814.

Pārdod rezerves daļas Audi-80,
1986.g., 1,8, labu motoru.
Tāl. 26426215.

Pārdod kvalitatīvus dažādu šķirņu
pārtikas un lopbarības kartupeļus,
burkānus. Ar piegādi.
Tāl. 20595684.

Z/s "Zelči-2" pārdod kūtmēslus ar
piegādi. Tāl. 26545029.

Lēti pārdod airoblokus, izmērs
20x30x60. Tāl. 20216371.

Pārdod sivēnus Kubulos.
Tāl. 64560137.

Pārdod ekoloģiski audzētus ziemas
ķiplokus, kartupeļus.
Tāl. 26626702.

Pārdod bioloģiski audzētus pārtikas
kartupeļus. Tāl. 26428936.

Pārdod gaļas šķirņu krustojumu
teles (HE+Li), aplecinātas.
Tāl. 26449336.

Likvidēju ganāmpulku. Pārdodu govī
(2.laktācija) un teli (4 mēn.).
Tāl. 26386202.

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vadugunī" bez maksas!

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz (vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8.
Sludinājumu ievietos iespējami tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 2.oktobrim

Tas var būt sludinājums, paziņojums, īss apsveikums vai atgādinājums,
tikai jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt
garāks par 5 vārdiem.

2. IEVIETOSIM TIKAI TOS
SLUDINĀJUMUS, kur būs
iesniedzēja vārds, uzvārds
un personas kods.

3. Sludinājums jāieraksta šajā no
"Vaduguns" IZGRIEZTAJĀ
KUPONĀ, un viens cilvēks
drīkst iesniegt **TIKAI TRĪS**
KUPONUS.

Dažādi

**KUR IEGĀDĀTIES
APAVUS UN APĢĒRBUS
ŠAI SEZONAI?**

Veikalos **Magnifique un x5**
jau tagad lielā klāstā pieejamas
**jaunas, stilīgas rudens,
ziemas kolekcijas** par
cenām, kas iepriecinās katru!

**Uzsmaidi stiprajām
vējām jau tagad!**

Magnifique, Partizānu 21 x5, Tīrgu 5

DL KONSTRUKCIJAS

Logi, durvis,
vārti, aizsargžalūzijas

Tāl.: 26513228, fakss: 65235246,
e-pasts: info@dkonstrukcijas.lv
www.dkonstrukcijas.lv

**Piektdien, 28.septembrī, z.s. "Mazput-
nēni" pārdos dējējvistas, jaunputnus.**
Kubuli-7.30, Balvi-7.50, Viksna-8.20,
Kuprava-8.40, Žiguri-9.00, Viļaka-9.20,
Semenova-9.40, Rekova-10.00, Baltinava-
10.20, Briežuciems-10.40, Egluciems -
11.00, Vectilža-11.20, Tilža-11.40, Golvari-
11.55, Bērziņi-12.10, Skujetnieki-12.30,
Beņislava-12.40, Rugāji-12.55, Naudas-
kalns-13.10. Tāl. 29231617.

Autoskola
"Delta 9V"
Ezera 3a,
uzsāk kursantu
uzņemšanu: **B, C** kategorijās.
Apmācība B kategorijai ar Golf VI
(tieši kā CSDD eksāmenā).
Iepriekšēja pieteikšanās.
Tāl. 29208179.

Licencēta instruktore piedāvā
privātstundas braukšanā ar **Golf VI**
(tieši kā CSDD eksāmenā).
Paraksta apmācības kartes.
Tāl. 28784466.

Palīdzēšu dārzā. Tāl. 25421228.

Aku urbšana.
Tāl. 29142220.

27.septembrī pie "Supernetto" lielā
izpārdošanas gultas veļai (Igaunija)
un spilveniem (Ls 1,50; Ls 2,50).

Dūmvadu, notek sistēmu tīrīšana.
Tāl. 29175334.

Vasaras, ziemas, M+S riepas, diski
no Ls 5. Tāl. 25559193, 26176711.

Autoskola **"BARONS R"**
organizē autoapmācības
kursus **B, C** kategorijām
8.oktobrī plkst. 17.00.
Tāl. 29336212, A.Raciborskis.
www.baronsr.lv

Iekļājam, renovējam bitumena ruļļu
materiāla jumtu segumus.
Tāl. 28667336.

Izīrē 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tāl. 29160851.

Krūmgrieža pakalpojumi.
Tāl. 26428936.

Maina 2-istabu dzīvokli pret
3-istabu. Tāl. 29170572.

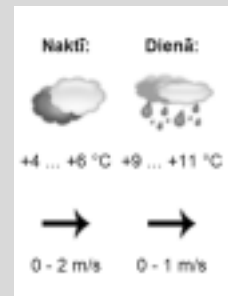
Dāvina

Dāvina rokām adāmo aparātu
Čerņivčanka. Tāl. 28623960.

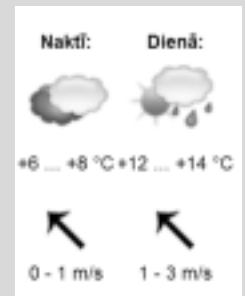
Sveciņu vakars

6.oktobrī plkst. 15.30 BUKU-ZELČU
kapos sveciņu vakars.

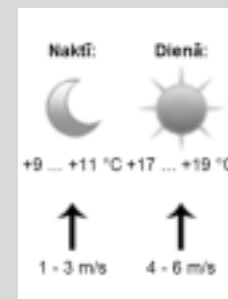
25 .septembris

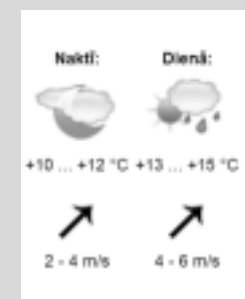
26 .septembris

27 .septembris

28 .septembris

Apsveikumi

Tā paiet dienas, mēneši un gadi
No dzīves koka gadi krit.
Kaut varētu mēs viņus visus
Pa vienam atkal kopā salasīt.
Mīļi sveicam **Zentu Rakstiņu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam stipru veselību un Dieva svētību turpmākajiem gadiem.
Ilona, Marcijana

Ar darbu Tev ir pilnas rokas, ar labiem vārdiem pilna sirds,
Ik zars no Tava dzīves koka tik brīnumjaukos ziedos mirdz.
Tu pasmaidī, ja skauģi gadus skaita, un neskumsti,
ja matos sarma krīt.
Tu esi cildena un tāpēc vienmēr skaista, jo sirds
un dvēsele Tev krūtīs mīt.
Ej saules taku laimīga un stalta, nes saujās prieku,
gaismu citiem dod,
Un lai pie Tava sadraudzības galda ikviens no
mums sev gaišu prieku rod.
Sirsniņi sveicam **Emiliju Konivāli** skaistajos dzīves
svētkos! Lai vienmēr veselība, dzīvesprieks un veiksmel!
Eglaines skolas saime

Šodien baltu rožu klēpi
Dzīve lai Tev pretī sniedz.
Lai Tev katrā dzīves stundā
Būtu īsts un patiess prieks.
Mīļi sveicam un daudz laimes, prieka, veselības skaistajā dzīves
jubilejā vēlam **Tatjanai Circenei!**
Mamma, māsa, Edijs, krustdēli ar ģimenēm

Atļauj šodien saviem gadiem ziedēt
kā ziedlapiņām, kuras saulē plaukst,
Atļauj šodien saviem gadiem skanēt
kā melodijai, kura sirdī šalc.
Ļauj kādam sapnim šodien zvaigznēs mirdzēt,
Lai dienu skrejā tie pie tevis trauc!
(A.Āre)
Sirsniņi sveicam **Ainu Zvejnieci** 50 gadu jubilejā! Prieku acīs,
sauli sirdī, ticību dvēselē!
Pētera, Gunāra, Aivara Kindzuļu ģimenes

Līdzjūtības

Ai, māmuliņ, kāpēc aizvēri acis
Un aizgāji tālumos?
Kas gudrus, mīļus vārdus sacīs
Un mājai gaišumu dos?
Šajā sāpju un skumju brīdī izsakām
patiesu līdzjūtību **Dzintaram
Husāram ar ģimeni un pārējiem
tuviniekiem, MĀMIŅU,
VECMĀMIŅU** kapu kalniņā pavadot.
Tante Malvina, Inese, Kristīne,
Gunārs

Nenoņem vairs tavu rūpju nastu,
Ne vairs savu, māt, tev uzticēt...
Vienīgi nu tālāk liktenstāstos
Tavu gaišumu mums iesēt spēt.
(K.Apškrūma)
Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **Oskaram un
Robertam Upeniekiem, MĀMIŅU**
mūžībā pavadot.
Kaimiņi: Gavrilovi, Bukši, Kozlovski

Pēdējo dziesmu tev dziedāšu klusi,
Dusi, māmuliņ, dusi,
Tavu mīlu, kas mūžos stīdz,
Savās dienās mēs paņemsim līdz.
Skumju un atvadu brīdī domās esam
kopā un izsakām patiesu līdzjūtību
**Terēzijai Kajānei un tuviniekiem,
MĀMULĪTI** aizsaulē pavadot.
Senioru kora "Pīlādzis" koristi un
diriģente

Paziņojums

Sākot ar 2012.gada
**28.septembri "E.Gulbja
laboratorija" Balvu filiāle
strādās Brīvības 62**
(pretī autoostai). Tālr. 64521140.

Atvadu vārdi

ELEONORA JERMACĀNE
1935.14.04. – 2012. 23.09.

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet Tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.

Dievs ir tas, kas ļauj mums ienākt, dzīvot laiku šai saulē un mūža beigās atkal sauc mūs atpakaļ. Ir ļoti jauki, kad cilvēks savā atvēlētajā mūža laikā atrod un kopj tautai nozīmīgas vērtības. Tieši tā, kā to darīja mūsu vietējās folkloras zinātnieka Eleonora Jermacāne.

Eleonora dzimusi Vectilžas pagasta Lutenānu ciemā un mūžu nodzīvoja Krutovā. Viņa augstu turēja Dieva vārdu un kopā ar vietējiem sievām bija galvenā psalmu dziedātāja savā un apkārtnes pagastos. Katru gadu viņas pavadībā notika maija dziedājumi pie krustiņiem. Viņa zināja, prata un turēja Ziemeļlatgales kultūras mantojuma vērtības Vectilžā, kuras bija pārmantojusi no savas mātes. Mēs - Vectilžas folkloras kopa "SAIME" - daudz mācījāmies no Eleonoras un pierādījām, ka varam godam šīs vērtības nest pasaulē.

Tagad mēs skumstam un ar gaišumu sirdī gribam godināt Eleonoras Jermacānes mūža ieguldījumu.

Izsakām patiesu līdzjūtību piederīgajiem, pavadot ELEONORU mūžības ceļā.

VECTILŽAS FOLKLORAS KOPA "SAIME"

Sludinājumi

Seminārs biškopjiem
6.oktobrī plkst. 11.00 Balvu Tālākizglītības
centra aktu zālē, 2. stāvā, Brīvības ielā 47, Balvos.
SEMINĀRA TĒMA: "Aktualitātes biškopībā. Priekšnosacījumi veiksmīgas
bišu ziemošanas procesam." Balvu novada vadītāja pārvēlēšanas.
Lektors GUNTARS MELNIS.

**1.oktobrī
RUDENS GADATIRGUS**
Viļakā, Tautas ielā no plkst. 8.00.
Aicinām tirgoties zemniekus, zemnieku saimniecības, lauku
individuālos ražotājus, amatniekus, dārzkopjus un citus
interesentus.

**Redakcijā var
abonēt**
Vaduguni
novembrim, decembrim.

**Vēl šodien vari
abonēt**
"Vaduguni"
oktobrim?

Darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00

Zvani - tālr. **64507018.**

<p> Vaduguns Indekss 3004 IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982</p>	<p>REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒKINU KONTS A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5, kods UNLALV2X <small>Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.</small></p>	<p>REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959 FAKSS - 64522257</p>	<p>REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126 Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA, A.LOČMELIS - T.64520962 M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŽURNĀLISTI - 29360851; 26555382 Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961</p>	<p>Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 4260 e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājas lapa: www.vaduguns.lv</p>
--	--	--	---	---